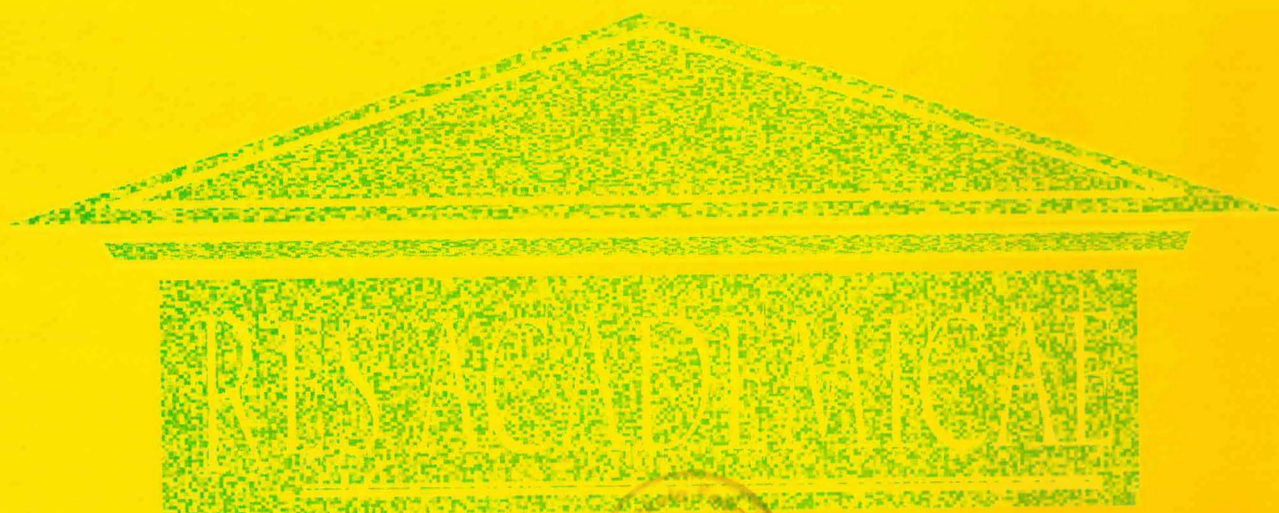

ISSN 1428-3107

BIULETYN INFORMACYJNY
WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ
W CZĘSTOCHOWIE

3 / 2000

22441 c

OD REDAKCJI

W niedzielne popołudnie 20 lutego sympatycy kina rodzinnego mogli oglądać serial „Siódme niebo”. Film rodzinny, optymistyczny, pouczający. Bohaterowie – gromadka rodzeństwa – tego dnia sprawili rodzicom niespodziankę. W środku roku, czekając na ich powrót do domu, przygotowali kolację z tradycyjnym jak na święto dziękczynienia zestawem. Zaskoczonym rodzicom dzieci wyraziły swoje podziękowania za fakty, reakcje, relacje, które uświadomiły sobie właśnie teraz. I nie chciały czekać do dnia wyznaczonego kalendarzem na święto dziękczynienia, by ujawnić swój stosunek do wydarzeń i przeżyć, które im „umknęły” w pozytywnej ocenie własnych relacji w rodzinie. Każde z pięciorga rodzeństwa miało w swej świadomości powód, by te „ośnienia” przekazać w gronie rodzinnym. Nie czekając do świąt. Jak zaznaczyłam, film jest z gatunku „wychowawczych”. W tym odcinku scenarzysta podpowiedział, że na wyrażenie podziękowania, refleksji, skruchy, wyrażenia życzliwego stosunku do otoczenia nie trzeba czekać do świąt. Wielu z nas o tym nie pamięta lub nie uświadamia sobie. Dla wielu święta są jedyną okazją by wyrazić ciepłe, życzliwe słowa do kogoś, z kim los nas związał. Rodzinnymi więzami, kontaktami towarzyskimi, miejscem pracy. Chciałabym, aby „filmowe” pouczenia, że na ciepłe słowo podziękowania, dostrzeżenie zasług... każda chwila jest dobra, uświadomili sobie nasi Czytelnicy. Nie trzeba czekać ani na święta, ani na dzień wręczenia nagród czy wyróżnień; czasem spontanicznie wyrażone słowo uznania czy proste „dziękuję” znaczy wiele więcej. Dla Redakcji ogromną radością i dopingiem do wytrwania w realizacji zadań są słowa podziękowania, jakie od czasu do czasu mamy przyjemność otrzymywać od naszych miłych Czytelników i wszystkim nadawcom gorąco za nie dziękujemy.

Ale Tym, dla których święta są jedyną okazją do okazania „ciepła” bliźnim, przypominamy: idą kolejne! Jest znów szansa na zademonstrowanie pamięci, życzliwości czy sympatii.

Redaktor Naczelny

SPIS TREŚCI

Z PRAC SENATU	2
RELACJA Z PODRÓŻY	3
HISTORIA PEWNEGO LISTU	6
DO TRZECH RAZY SZTUKA..., CZYLI TRZY NOTKI O KRYMIE	8
PRAWDZIWY KONIEC TEGOROCZNEGO KOŁĘDOWANIA	11
POZA KRĘGIEM LOKALNYM	12
DAMA Z PORTRETU	14
GŁOS PRZEWODNICZĄCEJ RADY SAMORZĄDU STUDENCKIEGO	15
<i>Stowarzyszenie dla Samorządu..</i>	15
<i>Akcja – Konta dla Studentów</i>	15
<i>Konferencja Parlamentu...</i>	16
<i>Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze</i>	16
WERNISAŻE	17
WŚWIECIE MUZYKI	19
WYWIAD MIESIĄCA	22
ANGERS	25
OD STAŁEGO KORESPONDENTA	26
PROMOCJE	29
INWAZJA KONWERSACJI	32
WSPÓD KUCHNI	36
REDAKTORA PORTRET WŁASNY	39
SZCZĘŚLIWA TRZYNASTKA?	39
INTRERNETOWE KOMUNIKATY Z KBN	40
DOKUMENTY	41

W obawie, że nie uda nam się dotrzeć do stałych odbiorców z następnym numerem przed Świętami Wielkiej Nocy, już dziś pozwalamy sobie przekazać nasze redakcyjne życzenia.

*Wszystkim Czytelnikom naszego pisma
zdrowia, spokoju, radości
z okazji Świąt Wielkanocnych '2000*

życzy JM Rektor i Redakcja

Z PRAC SENATU

Na tegorocznych posiedzeniach Senatu Wyższej Szkoły Pedagogicznej w dniach 26 stycznia i 23 lutego przyjęto jednogłośnie (w kolejności przedstawianych spraw):

- zasady realizacji wydatków budżetu WSP w Częstochowie wraz z poprawkami zgłoszonymi w toku dyskusji;
- sprawozdanie Rektora z działalności Uczelni w roku akademickim 1998/99.

Senatorowie dysponowali obszernym, blisko czterdziestostronicowym materiałem sprawozdawczym, obejmującym takie zagadnienia: podstawowe informacje o Uczelni, działalność dydaktyczna, informacje dotyczące spraw studenckich, kadra, działalność naukowo-badawcza, współpraca naukowa z zagranicą, działalność wydawnicza, konferencje i seminaria naukowe, koncerty, wystawy, działalność Biblioteki Głównej, finanse Uczelni, organizacja i zarządzanie, działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku, baza lokalowa, inwestycje i remonty, promocja Uczelni. JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Szwed przedstawił też obszerny komentarz do sprawozdania, a także – sprowokowany przez jednego z senatorów – podzielił się refleksjami na temat perspektyw Uczelni. JM Rektor podziękował wszystkim, którzy okazali mu w roku sprawozdawczym życzliwość, służyli radą i pomocą w prowadzeniu Uczelni.

* * *

W głosowaniach tajnych w sprawach kadrowych przyjęto wnioski o mianowanie:

- adj. II stopnia Mariana Jarzemskiego z dniem 1 lutego 2000 r. na okres 6 lat na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Plastyki;
- doc. dra hab. Tomasza Mioduskiego z dniem 1 lutego 2000 r. na okres 5 lat na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Chemii;
- doc. dra hab. Marka Kowalczyka z dniem 1 lutego 2000 r. na okres 5 lat na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Chemii;
- dra hab. inż. Jana Witkowskiego z dniem 1 marca 2000 r. na okres 5 lat na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Wychowania Technicznego;
- dra hab. Jerzego Nowaka z dniem 1 lutego 2000 r. na czas nie określony na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Filozoficzno-Historycznym;
- dra hab. Ivo Kořana z dniem 1 października 2000 r. na czas nie określony na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Instytucie Filologii Obcych.

* * *

Prorektor ds. Nauki prof. dr hab. Janusz Berdowski przedstawił i skomentował obszerny materiał, składający się z dziesięciu zestawień dotyczących WSP, na temat finansowania Uczelni przez MEN w świetle obowiązującego algorytmu. W konkluzji JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Szwed zwrócił uwagę, że tylko 30% osób zatrudnionych wypracowuje pieniądze z budżetu dla potrzeb naszej Uczelni.

* * *

Członkowie Senatu WSP w Częstochowie, obecni na posiedzeniu w dniu 26 stycznia 2000 r. podjęli w głosowaniu tajnym (większością głosów) uchwałę w sprawie wyboru kandydatów na członków Sekcji Uczelni Pedagogicznej Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, w niżej wymienionych osobach:

- w grupie samodzielnych pracowników naukowych: prof. dr hab. Józef Świątek;
- w grupie doktorów: dr Marek Kulesza.

* * *

Senatorowie podjęli uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na sfinansowanie przez Uczelnię kosztów projektowania Akademickiego Centrum Sportowego (wielodyscyplinarnej hali sportowej wraz z zapleczem socjalnym przy ul. Armii Krajowej 13/15).

* * *

JM Rektor przedstawił zebranych propozycje składów zespołów oceniających, które zostały w głosowaniu jawnym przyjęte jednogłośnie. (Nazwiska przewodniczących i członków poszczególnych zespołów publikowaliśmy w poprzednim numerze).

* * *

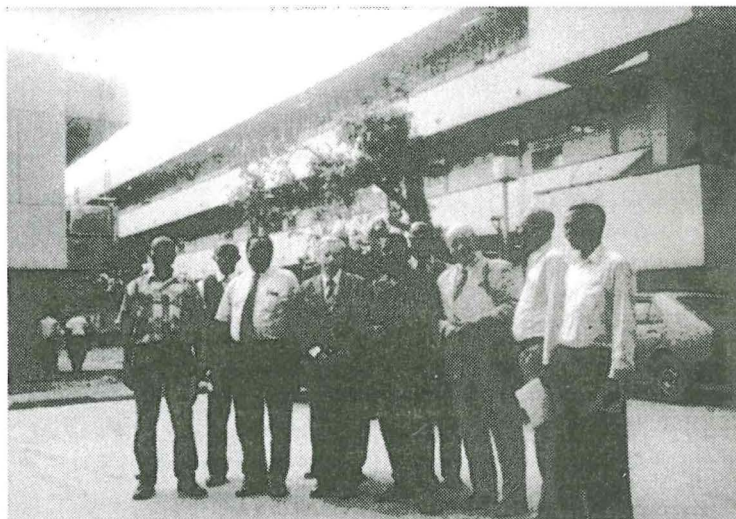
Członkowie Senatu podjęli w głosowaniu jawnym (jednogłośnie) uchwałę w sprawie:

- wprowadzenia zmian w „Regulaminie stosowania ustawy o zamówieniach publicznych w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie” – zgodnie w propozycjami przedstawionymi przez Dyrektora Administracyjnego mgra Aleksandra Gogulskiego;
- uruchomienia z dniem 1 marca 2000 r. „Podyplomowych Studiów Wczesnoszkolnej Edukacji Zintegrowanej” zgodnie z wnioskiem przedstawionym przez Prorektor ds. Nauczania i Wychowania dr Grażynę Pietruszewską-Kobielę.

RELACJA Z PODRÓŻY

Jak donosiliśmy w poprzednim numerze Biuletynu w dniach 31.01–7.02.2000 na zaproszenie kilku uczelni przebywała w Kinszasie delegacja naszej Uczelni w składzie: Prorektor ds. Nauki prof. dr hab. Janusz Berdowski i dr Zygmunt Potęga. Poprosiliśmy Pana Prorektora o krótką relację z podróży dla Czytelników.

Wizyta ta doszła do skutku po około dwuletnim okresie przygotowań i usilnych zabiegach we władzach naszej Uczelni ze strony Chargé d’Affaires Ambasady DRK w Polsce p. Boekwy Lokolo-Okombe oraz – sekretarza tej ambasady p. Rogera Mamputu. Pierwotny termin wizyty uzgodniony na listopad ub. r. został przesunięty, gdyż jeszcze nie wszystkie sprawy były wówczas dopięte. Wizyta delegacji naszej Uczelni wywołała nie tylko żywe zainteresowanie w mediach liczącej pięć milionów mieszkańców stolicy (o czym pisano w poprzednim numerze „Res Academicae”), ale przede wszystkim największych uczelniach Kinszasy. Świadczyć o tym może fakt, że już w pierwszym dniu pobytu delegacja nasza została zaproszona na posiedzenie kolegium rektorów i prorektorów wszystkich najważniejszych uczelni Kinszasy. Nalegania były tak usilne, że pomimo zmęczenia całonocnym lotem nie mogliśmy odmówić. Wysilek opłacił się wielokrotnie, gdyż w ciągu kilku minut poznaliśmy władze wszystkich liczących się uczelni stolicy. Obok zwyczajowych uprzejmości wymieniliśmy z poszczególnymi rektorami informacje o naszych uczelniach i ewentualnych płaszczyznach współpracy.

Nasza delegacja w gronie rektorów i profesorów przed jednym z budynków Wyższego Instytutu Zastosowań Techniki (ze zbiorów J. Berdowskiego)

Głównym gospodarzem naszej delegacji był Wyższy Instytut Zastosowań Techniki (ISTA). W tym miejscu należy się czytelnikom wyjaśnienie, że słowo Instytut nie ma tu znaczenia używanego w Polsce, a odnosi się do wyższej uczelni jako całości. W Kinszasie działa jeden Uniwersytet, kilka różnego rodzaju Akademii i kilka różnych Instytutów tworząc razem główną i wiodącą grupę uczelni państwowych. ISTA kształci

13 tysięcy studentów i zajmuje trzecią pozycję pod względem wielkości za Uniwersytetem i Akademią Handlową. Uczelnia ta ostatnio podpisała umowy z Uniwersytetem we Florencji oraz Uniwersytetem w Walencji. Na podkreślenie zasługuje fakt, że znaczna część kadry profesorskiej skończyła studia i zdobyła stopnie naukowe w Europie oraz Ameryce (w tym jeden w Politechnice Warszawskiej). Rektor ISTA prof. Andrea Kazadi z nostalgią wspomina czasy, kiedy na tej uczelni pracowało wielu profesorów z Polski i ma nadzieję, że takie czasy ponownie powrócą. Sytuacja się zmieniła od 1992 roku, kiedy nastąpił w Kongo krwawy przewrót.

Gospodarze z ISTA zabezpieczyli naszej delegacji bardzo pracowity pobyt organizując spotkania i dyskusje z władzami rektorskimi Uczelni, władzami dziekańskimi oraz kadrami profesorską poszczególnych wydziałów. Każde z tych spotkań było także połączone ze zwiedzaniem wydziałów.

Drugą uczelnią, z którą przeprowadzono rozmowy, był Narodowy Instytut Pedagogiki (IPN). Kształci się w nim 10 tysięcy studentów i jest on pod względem wiel-

Krótki odpoczynek podczas zwiedzania kampusu Wyższego Instytutu Pedagogiczno-Technicznego (tyłem siedzący rektor prof. Jean-Marie Gueben)

Fragment jednego z pawilonów wystawowych Akademii Sztuk Pięknych

Czwarty w kolejności zwiedzania był Narodowy Instytut Artystyczny (INA), uczelnia o dwóch wydziałach: Wydziale Muzycznym i Wydziale Teatralnym. Mieliśmy tutaj okazję obejrzeć niezwykle ciekawą kolekcję afrykańskich instrumentów ludowych. Zaprezentowano nam także występ kilkunastoosobowego zespołu wokalmuzycznego złożonego zarówno z pracowników jak i studentów Uczelni.

Ostatnią uczelnią, której zwiedzanie zostawiono nam „na deser” była Akademia Sztuk Pięknych (ABA). Akademia pięknie położona w zadbanym zielonym parku z kwitnącymi krzewami i z wkomponowanymi weń rzeźbami. W parku

kości czwartą uczelnią Kinszasy. Uczelnia została zbudowana w latach sześćdziesiątych przez UNESCO i jest niezwykle ciekawa architektonicznie. Niestety, podczas wspomnianego wyżej przewrotu została zamieniona na koszary, czego liczne ślady są widoczne do dzisiaj. W IPN opracowywane są m.in. programy kształcenia nauczycieli dla całego kraju. Kolejną uczelnią, którą zwiedzano i w której przeprowadzono rozmowy o współpracy był Wyższy Instytut Pedagogiczno-Techniczny (ISPT). Na uwagę zasługuje fakt, że jego rektorem jest Belg prof. Jean-Marie Gueben. Do czasu przewrotu uczelnia ta utrzymywała bardzo ożywione kontakty z Belgią.

Pamiątkowa fotografia na terenie kampusu Akademii Sztuk Pięknych (z prawej rektor prof. Shongo Lohonga Dangi)

oprócz kilku budynków uczelni znajdowały się dwa pawilony wystawowe. Gdzie mieliśmy okazję podziwiać twórczość artystyczną pracowników i studentów m.in. rzeźby z kości słoniowej. Jeśli do tego dodać, że klienci Akademii pochodzą głównie z Europy Zachodniej i Ameryki, to przestanie nas dziwić wysoki poziom i standard tej Uczelni. Chociaż wypadło nam ją zwiedzać w niedzielę w południowym upale, to włożony trud się opłacił.

Na zakończenie należy wymienić jeszcze spotkanie i rozmowę z Dyrektorem Departamentu Współpracy z Zagranicą MEN oraz Dyrektorami Departamentu Szkół Pedagogicznych MEN Kongo.

Uczelnie Kinszasy położone są na obrzeżu miasta w formie kampusów, w którym na dużym ogrodzonym terenie znajdują się budynki poszczególnych wydziałów, a także często również akademiki. Architektonicznie i organizacyjnie możemy tylko pozazdrościć takich rozwiązań.

Program pobytu naszej delegacji był nieprawdopodobnie napięty. Zarówno w sobotę, jak i niedzielę, trwały wizyty i rozmowy do wieczora, a ostatnią z umów podpisaliśmy w niedzielę o godzinie 18-ej – na lotnisko wyjeżdżaliśmy w poniedziałek o godz. 6-ej rano. Z powodu zbyt krótkiego pobytu nie doszło do spotkania naszej delegacji z Ministrem Edukacji Narodowej Konga oraz Wiceministrem ds. Szkół Wyższych.

*Chwila podpisywania umowy z Wyższym Instytutem Zastosowań Techniki
(podpisuje rektor Andrea Bandekela Kazadi)*

nym, Akademią Sztuk Pięknych. Do władz Uczelni należy nawiązywanie kontaktów, nakreślanie ram i warunków współpracy, natomiast wypełnianie ich treściami merytorycznym i wdrażanie w życie zależy od zaangażowania pracowników naszej Uczelni.

Na zakończenie pragnę wyrazić podziękowania rektorowi ISTA prof. Andrea Kazadi, prorektorom ISTA prof. Suzanne Sanzi, prof. Andrea Katanga oraz sekretarzowi ambasady Demokratycznej Kongo w Polsce mgr inż. Rogerowi Mamputu – bez Ich zaangażowania, wysiłku i poświęcenia wyjazd delegacji naszej Uczelni nie doszedłby do skutku.

Moment wymiany podpisanych umów z rektorem Narodowego Instytutu Pedagogicznego prof. Kalubi Mikola

Zaproponowany termin w poniedziałek 7 lutego godz. 11 był niemożliwym dla nas do przyjęcia, gdyż o godz. 8-ej odlatywaliśmy z Kinszasy. Z tego samego powodu, pomimo przeprowadzonych rozmów, nie zdążyliśmy podpisać umowy z Narodowym Instytutem Artystycznym. Nie wspomnę już o takich drobiazgach jak to, że podczas tego tygodniowego maratonu Kinszasę poznałem jedynie z okien samochodu, jadąc rano z hotelu do poszczególnych Uczelni oraz wracając wieczorem do hotelu.

Owoce naszych rozmów było uzgodnienie warunków współpracy oraz podpisanie czterech umów z następującymi uczelniami: Wyższym Instytutem Zastosowań Techniki, Narodowym Instytutem Pedagogicznym, Wyższym Instytutem Pedagogiczno-Technicz-

Prof. dr hab. Janusz Berdowski

HISTORIA PEWNEGO LISTU

Rozmowa z dr Barbarą Kubicką-Czekaj

AP.: Doszła do mnie wiadomość, że otrzymała pani list z Gabinetu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Aleksandra Kwaśniewskiego.

BKcz.: Tak. Była to dla mnie ogromna niespodzianka, całkowite, zresztą, nie kryję, bardzo miłe zaskoczenie.

AP.: Czy mogłaby Pani odsłonić rąbek tajemnicy z tym związany?

BKcz.: Oczywiście. Z treści listu wynika, iż dotarła do Pana Prezydenta moja broszurka pt. „Wojciecha Bogumiła Jastrzębowskiego Konstytucja dla Europy z 1831 r.”, oparta o unikalny tekst, który tam został zamieszczony w kserokopii, by uratować go przed całkowitym zaginięciem. Zachowały się tylko dwa egzemplarze oryginału.

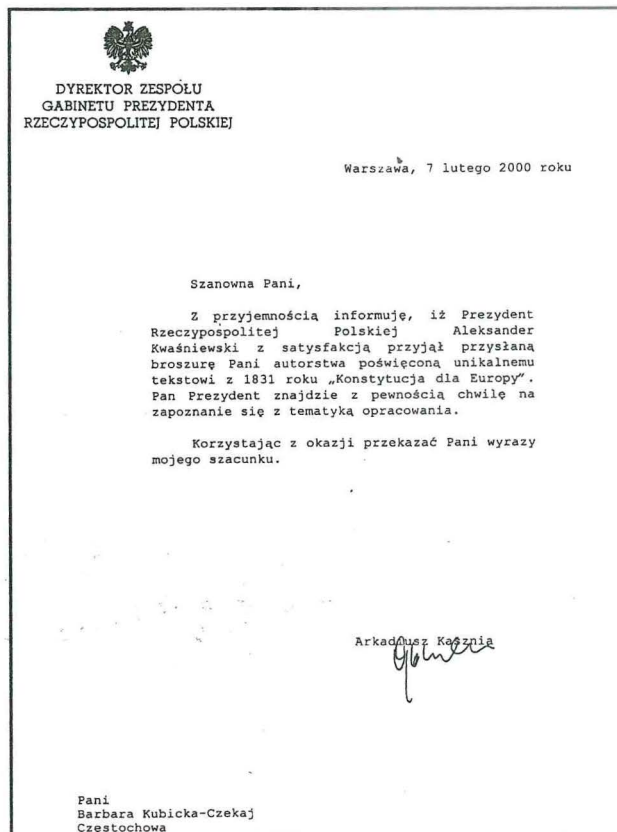
AP.: W jaki sposób Pani dotarła do tego dokumentu?

BKcz.: Kiedy w latach siedemdziesiątych zajmowałam się intensywnie zapomnianym pisarzem z naszego regionu, Józefem Grajnerem, powtarzało się nazwisko Jastrzębowskiego zawsze wymieniane z uznaniem, co było intrygujące. Pamiętałam, że podczas pierwszego po wojnie zwiedzania kościoła św. Krzyża w Warszawie zauważyłam tablicę ku jego czci, ufundowaną przez „wdzięcznych wychowanków”. Nie mogło to nie zwrócić mej

uwagi jako piękny, a bardzo rzadki przykład dowodu uznania ze strony byłych uczniów. Potem prof. Z. Zimny po powrocie z konferencji w Londynie zapytał mnie, czy przypadkiem nie zetknęłam się z Jastrzębowskiem, ponieważ zainteresowani są nim Niemcy. Wtedy zaczęłam poszukiwania, by móc dokładniej odpowiedzieć. Okazało się, że jest to niezwykle interesująca postać wychowawcy i pedagoga o wielostronnych zainteresowaniach i różnych zasługach. Wynałazł przyrząd do rysowania zegarów słonecznych na każdej, nawet nierównej powierzchni. Jeden z szesnastu egzemplarzy, jakie były sporządzone w 1827 r. jest przechowywany w muzeum zegarów w Jędrzejowie. Tytus Działyński prezentował go w Paryżu w 1829 r. na konferencji naukowej. Oprócz tego Jastrzębowski opracował zielnik dwukrotnie większy od najbardziej cenionego wtedy u nas zielnika Stanisława Jundziłła, był członkiem Warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, brał udział w powstaniu listopadowym, pracował w Instytucie Agronomicznym w Marymoncie, opiekował się młodocianymi więźniami, uczył ich umiłowania pracy i przywracał społeczeństwu jako uczciwych obywateli. Za jego najważniejsze osiągnięcia uważam jednak dwa: wprowadzenie w 1857 r. nazwy nowej dziedziny wiedzy i opracowania pierwszej koncepcji ergonomii, podczas gdy Niemcy i Anglicy byli przekonani, że jedni albo drudzy byli jej twórcami około 1941 r. i ową konstytucję napisaną po bitwie pod Grochowem.

Uwieńczeniem tych poszukiwań była zorganizowana przeze mnie w naszej WSP w setną rocznicę śmierci Wojciecha Jastrzębowskiego w 1982 r. sesja ku jego czci z udziałem dwu praprawnuków. Po tej sesji zajęłam się specjalnie zredagowaną przez niego konstytucją jako dowodem, ilustrującym polityczne poglądy i pomysły Polaków, mające na celu zapobieżenie wojnom czyli masowym rzeziom, zmuszającym ludzi, którzy ani się nie znają, ani nic nie są sobie winni, do wzajemnego mordowania.

To prawie wszystko. Książeczka została wydana przez Częstochowski Oddział Towarzystwa Literackiego w 1994 r. W czerwcu roku ubiegłego rozesłałam obowiązkowe bezpłatne egzemplarze do szesnastu bibliotek, w tym do Biblioteki Sejmowej. Ostatnio mówiłam o Jastrzębowskiem w Stowarzyszeniu Kombatanów Polskich w Paryżu, gdzie zwrócono mi uwagę, by postarać się o ponowne wydanie mej książeczki

w wersji polskiej i francuskiej, aby sprostować opinię, jakoby Francuzi pierwsi wystąpili z koncepcją integracji Europy.

AP.: Z tego wynika, że interesują Panią ludzie nie znani, zapomniani, czy tak?

BKCz.: Tak i zgodne z sugestią J. Słowackiego, by wskrzeszać tych, którzy są tego warci, cieszą się, gdy trafiam na taką postać, staram się przywrócić pamięć o niej.

Jest przeznaczeniem i powołaniem rodu ludzkiego, ażeby się zjednoczył i utworzył jedno ciało we wszystkich swych częściach całkowicie ze sobą obznajomione i pod każdym względem jednako rozwinięte. Natura ludzka, a nawet ludzkie namiętności i przywary już od samego początku zmierzały do tego celu.

J. G. Fichte

Wojciecha Jastrzębowskiego *Konstytucja dla Europy* 15

MY
Z ŁASKI NAJLASKAWSZEGO
MIKOŁAJA I
NAJSZALEŃSI
BUNTOWNICY POLSCY.
NAJACIEŃSI NIEPRZYACIELE KRÓLÓW, NAJZAPAMETLIŚCI
NURTYCIELE PRAW BOSKICH I SPOŁECZNYCH, NAJZAGORZALSII
ALEKSIPI, DEMAGOGOWIE ETC. ETC. ETC.

narrucamy najzupełniej

Wszystkim Monarchom: Narodom europejskiem następują: w naszych zapalonych słowach wyłącza, i naszymi krwawymi rękoma skazione prawa.

z zagrożeniem najstraszniejszą zemstą

nawet potomstwu ich, którzyby tam nasze, dla naszej świątyni cywilizacji Europy, najczudniejszemu prawom poddać się wzdmaciali! — Najprzystępniejsi w tym względzie, jeżeli są za stanu rzymskiego, zostaną NIEPOWIESZENI i NIEWYSZANANI na Syberję; jeżeli pochodzą z innego stanu; będą NIEODDANI w służbę szkodliwą.

WSTĘP. Pędziesiąt dziewięć upływa już wiek cywilizacji — nie jesteście już czas rozpocząć erę barbarzyństwa! Trzysta już pokoleń rzadziło się prawem równości: — Kładźcie szlachnie swoje panowanie prawo mocniejszego?

KONSTYTUCJA DLA EUROPY.

Artykuł 1. Wszystkie narody europejskie (jeżeli chcą używać trwałego pokoju i szczęścia), mają się wyrzec swojej wolności i zostać niewolnikami praw; wszyscy zaś monarchowie (jeżeli chcą spokojnie, z błogosławieństwem narodów i ze sławą panować), mają być odtąd tylko stróżami i wykonawcami tych praw; i nie tytułować się inaczej; tylko Ojcami narodów, czyli *Patryarchami*.

Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza
w Częstochowie

Barbara Kubicka-Czekaj

Wojciecha Bogumiła Jastrzębowskiego Konstytucja dla Europy z 1831 r.

Częstochowa
1994

AP.: Czy jest już ktoś następny?

BKCz.: Naturalnie. Teraz najbliższa mi jest tytułowa postać z wiersza Słowackiego „Pogrzeb kapitana Meyznera”, którą miałam okazję już przedstawiać na zebraniu Oddziału Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza w Częstochowie i słuchaczom naszego Uniwersytetu III wieku. Następni muszą trochę poczekać na opracowanie. Tymczasem ukazały się moje artykuły o kulcie Żeromskiego dla Mickiewicza, no i o Mickiewiczu w Almanachu Częstochowskim, gdzie znajduje się również artykuł, który zatytułowałam „O tabace, tabakierkach i rybce, czyli Mickiewicz o Częstochowie i nie tylko”.

A.P.: Zatem tematykę literacką wiąże Pani z regionem.

B.K.Cz.: A czy można inaczej, jeśli tu mieszkam ok. 70 lat, a przepracowałam ponad czterdzieści?

Rozmawiała Anna Pietrzyk

[Od Redakcji: już po przeprowadzonej rozmowie p. dr Barbara Kubicka-Czekaj otrzymała podziękowania za nadesłaną pracę od Wicedyrektora Sekretariatu Ministra Spraw Zagranicznych p. Antoniego Wręgi. Pismo wieńczy słowa: „Życząc Pani dalszych sukcesów w pracy badawczej chciałbym w tym miejscu zapewnić Panią, że lektura «Konstytucji dla Europy» stanowić będzie inspirację dla poczynań Pana Ministra w kierowaniu polską polityką zagraniczną”. Nic dodać, tylko gratulować naszej niestrudzonej seniorce!]

DO TRZECH RAZY SZTUKA.., CZYLI TRZY NOTKI O KRYMIE

W dniach 21–24.02. 2000 r. z wizytą w naszej uczelni przebywali przedstawiciele dwóch ośrodków uniwersyteckich Krymu: Tawryjskiego Uniwersytetu Narodowego w Simferopolu i Państwowego Uniwersytetu Technicznego w Sewastopolu. W skład delegacji wchodził Prorektor ds. Współpracy z Zagranicą pierwszego z tych ośrodków i jednocześnie Dyrektor Krymskiego Centrum Badań Humanistycznych prof. W. Kazarin, dr A. Gadomski z tej samej uczelni oraz prof. J. Babinow z Uniwersytetu w Sewastopolu. Inicjatorką całej wizyty, a także podpisanej w dniu 23.02.2000 roku umowy o współpracy pomiędzy Tawryjskim Uniwersytetem Narodowym w Simferopolu i Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Częstochowie, była prof. dr hab. L. Rożek.

W czasie kilkudniowego pobytu goście zwiedzili Instytut Filologii Polskiej, Bibliotekę WSP oraz gmach B1 i zostali podjęci zarówno przez JM Rektora, jak i Prorektora ds. Nauki. W czasie przeprowadzonych rozmów ustalono

Od lewej: prof. J. Babinow, prof. W. Kazarin, prof. L. Rożek, prof. R. Szwed, dr A. Gadomski (fot. A. Pietrzyk)

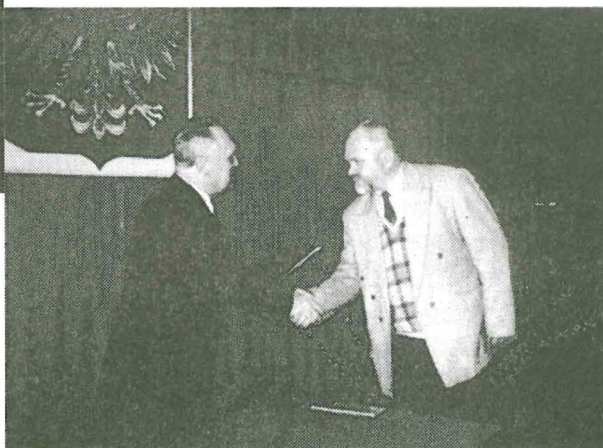
wstępny harmonogram współpracy na najbliższy okres. WSP została zaproszona do udziału w kilku ciekawych inicjatywach podejmowanych przez naszego nowego partnera. Znalazło się wśród nich m.in. zorganizowanie Dni Adama Mickiewicza na Krymie oraz wydanie przewodnika po świątyniach chrześcijańskich Krymu z okazji 2000-lecia chrześcijaństwa.

Prorektor ds. Nauki rekomenduje tekst porozumienia (fot. A. Pietrzyk)

W tekście umowy, co jest swego rodzaju nowością, znalazł się zapis o wspólnym przystępowaniu do programów międzynarodowych, spośród których aż kilkanaście jest realizowanych obecnie przez Uniwersytet w Simferopolu. Wśród innych form współpracy przewiduje się wspólne konferencje naukowe, wymianę kadry i studentów oraz wzajemną pomoc w opracowywaniu programów nauczania, w szczególności zaś w stworzeniu na Uniwersytecie w Simferopolu nowej specjalności, jaką ma być filologia polska.

Umowa o współpracy będzie obowiązywać do 2005 roku.

Prof. R. Szwed, Rektor WSP przekazuje podpisane porozumienie Prorektorowi TUN w Simferopolu (fot. A. Pietrzyk)

mgr Joanna Kulska

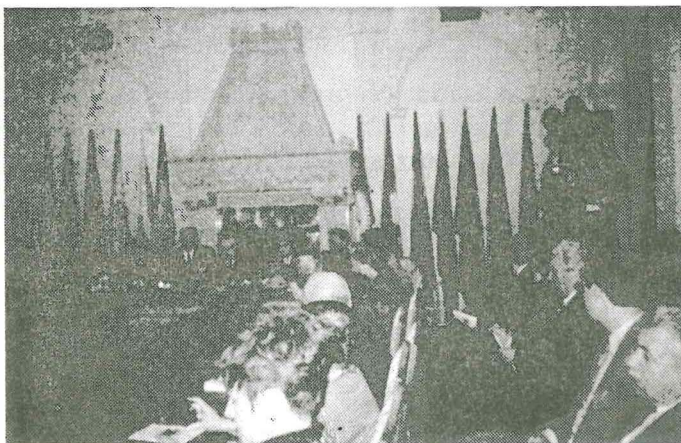
* * *

W służbową podróż do Krymu wybrała się prof. dr hab. Lucyna Rożek. Dla naszych Czytelników przedstawiła krótką notkę o konferencji: „Jałta 1945 – 2000. Międzynarodowe sympozjum naukowe nt. Problemy bezpieczeństwa narodowego na progu nowego stulecia”.

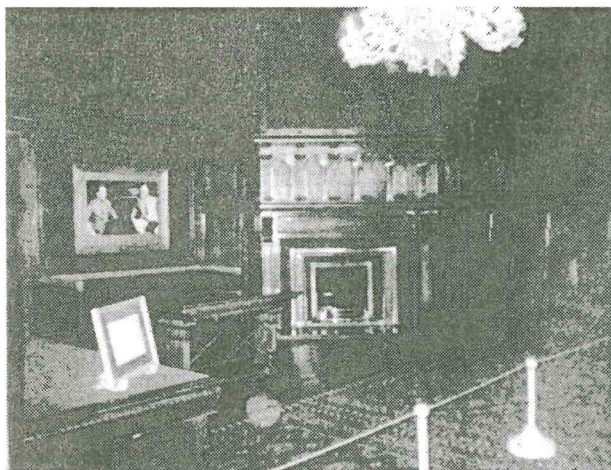
Konferencja odbywała się w dniach 4–7 lutego 2000 roku w Jałcie w pałacu Lewadyjskim, dawnym pałacu Potockich, odkupionym od tego polskiego rodu przez cara Mikołaja II na dwa lata przed śmiercią jego rodziny.

Za informację o konferencji w czasie jej trwania były odpowiedzialne wszystkie oficjalne media telewizyjne i prasowe: „Krymska agencja prasowa”, gazeta „Nowy Świat”, „Nowy Krym”, „Nowa Wyspa”, „Gazeta Krymska”, „Wiadomości Krymskie”, „GRK Czarnomorska”, „Prawda Krymska” i wiele innych.

Finansowego wsparcia udzieliły następujące firmy i organizacje: Tawryjski Instytut Ekologiczny, Krymski Instytut Ekonomii i Prawa Administracyjnego, Fundacja „Moskwa–Krym”, Firma „Partner”, Bank „Ukraina” (Oddział Krymski).

Obrady plenarne (rozpoczęcie konferencji; jadalnia Cara Mikołaja II – dawny pałac Potockich. W tej sali odbywała się 1-sza Konferencja Jałtańska

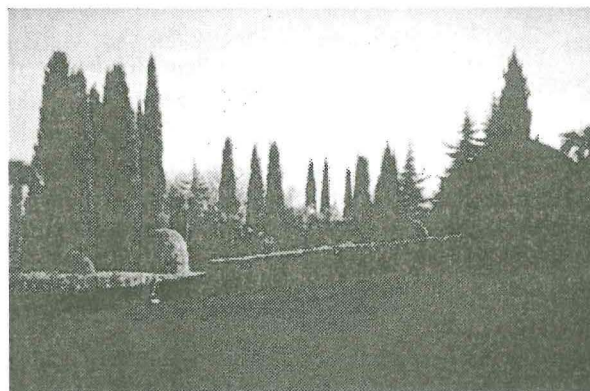

Pokój gościnny Roosvelta w Pałacu Lewadyjskim (tam przebywał podczas 1-szej konferencji w 1945 roku)

Narodowego Uniwersytetu N.W. Bagrow, przewodniczący Fundacji „Moskwa–Krym” O.A. Kotołupow, prezydent miasta Jałty, dyrektorzy dwóch muzeów: lewadyjskiego (Jałta) oraz Woroncowskiego (Ałupka).

Uczestnicy oficjalnych imprez kulturalnych:

Rada Najwyższa Autonomicznej Republiki Krym,
Rada Ministrów Autonomicznej Republiki Krym,
Rada Ministrów Ukrainy,
Duma Państwowa Federacyjnego Zebrania Federacji Rosyjskiej,

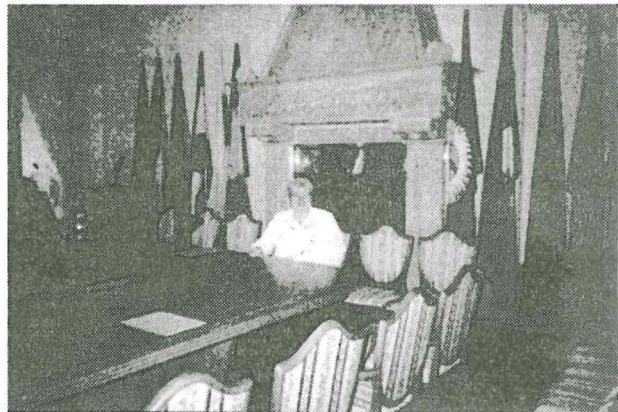
Widok z okien pałacu Lewadyjskiego

(zdjęcia ze zbiorów L. Rożek)

Generalny Konsulat Federacji Rosyjskiej w Symferopolu: generalny konsul, doradca konsula,
Przedstawiciel Rosyjskiej Ambasady Federacji Rosyjskiej na Ukrainie,
Przedstawiciel Ministerstwa Spraw SNG (Związek Państw Niezależnych) Rządu Federacji Rosyjskiej,
Przedstawiciel Ambasady Białorusi na Ukrainie,
Przedstawiciel Parlamentu Białorusi.

Obrady odbywały się w ramach pięciu sekcji:

- Konferencja Jałtańska we wspomnieniach i dokumentach
- Konferencja Krymska (Jałtańska) i świat powojenny.
- Koniec Jałtańskiego światowego porządku i nowa realność geopolityczna
- Państwa Związku Państw Niezależnych (SNG) a nowa architektura bezpieczeństwa międzynarodowego
- Wojna i pokój w literaturze i sztuce w latach 1945–2000.

Prof. L. Rożek w dawnej jadalni Cara Mikołaja II

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie była zaprezentowana trzema wystąpieniami: przez prof. Lucynę Rożek tekstem: „Obraz wojny w twórczości Wł. Odojewskiego” (w sekcji V), tekstem Lucyny Rożek i dr. Krzysztofa Grygajtisa „Konferencja Jałtańska w polskiej krytyce emigracyjnej paryskiej «Kultury»” (felietony J. Mieroszewskiego). W tym tekście była mowa o czterech hipotezach polskiego federalizmu) oraz wystąpieniem Anity Grobelak o „Mogiłach rosyjskich żołnierzy spoczywających na cmentarzu częstochowskim”.

prof. dr hab. Lucyna Rożek

* * *

Grupa studentów Koła Naukowego Historyków – z sekcji archeologicznej – postanowiła wybrać się na Krym w sierpniu tego roku. Na zaproszenie Uniwersytetu Pedagogicznego w Chersoniu ma uczestniczyć w pracach wykopaliskowych kurhanów scytyjskich. Teren, obiecujący bogactwo ruin, będzie ciekawym obszarem badawczym dla młodych entuzjastów archoologii z Koła Naukowego Historyków. W obozie naukowym planuje wziąć udział 21 studentów z opiekunem sekcji dr. Stanisławem Kołodziejskim. Szczegóły omówione będą w czasie planowanej na kwiecień wizyty Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego w Chersoniu prof. J. Bielajewa i Dziekana Wydziału Historycznego prof. Efgena Synkiewicza.

Na podróż grupa szuka sponsorów.

A tak na marginesie spraw studenckich kół naukowych. Z chwilą przekazania ich po nadzór Prorektora ds. Nauki wielokrotnie podejmowane były próby aktualizacji stanu studenckiego ruchu naukowego. Pisma, oferty, ...pozostawały bez odzewu. Nieskuteczne były „kanały służbowe”, bezowocną okazała się droga przez samorząd studencki. Koła naukowe, które jednakże działają, ujawniają się dopiero wówczas, gdy potrzebne im wsparcie finansowe Uczelni na realizację planów.

Każdy ma dwie nogi, dwie ręce
A tylko jedno serce;
Cóż w tym dziwnego,
Że pragnie drugiego?

Barbara Kubicka-Czekaj

PRAWDZIWI KONIEC TEGOROCZNEGO KOŁĘDOWANIA

21 lutego w programie lokalnym „Z krukiem w herbie” (TVP Pr. II) red. Anna Migalska prezentowała widzom szopkę w Jasnogórskim Wieczerniku. Jak powiedziała, jedną z największych, najatrakcyjniejszych w kraju, a także z pewnością jedyną, która będzie zachwycać odwiedzających aż do 8 marca. Przy żłóbku, pośród świerków biegają: osiołek, owieczki, zajaczki, bażanty, białe kurki... Tę spóźnioną relację przyjęliśmy jako pewnego rodzaju usprawiedliwienie, że i my powracamy do czasu kołędowania. Nie bez powodu. Nasi muzycy z Instytutu Muzyki grają, śpiewają cały rok, tak więc i w szczególnym okresie bożonarodzeniowym włączają się w powszechny nastrój, którego nieodzownym akcentem są kołеды.

Adj. Lesław Podolski z Instytutu Muzyki kieruje obecnie Orkiestrą Dętą KWK „Sośnica”. Pisaliśmy o naszym kapelmistrzu niedawno, w numerze 1/2000. Orkiestra zainaugurowała sezon kołędowania 24 grudnia, w Wigilię, gdzie w cechowni kopalni grała w obecności Premiera Jerzego Buzka. Cechownia – jak dowiedzieliśmy się od Pana Lesława – to obszerna sala z figurką św. Barbary, do której zawsze wstępują zjeżdżający pod ziemię górnicy. [Od Redakcji: Zgodnie z Praktycznym Słownikiem Współczesnej Polszczyzny, t. 6, s. 159, wyd. „Kurpisz”, Poznań 1995: „naziemna część kopalni, w której znajdują się pomieszczenia dla górników przed pracą i po niej”]. Niezależnie od przekonań religijnych, dodał adj. L. Podolski, każdy górnik zjeżdżający pod ziemię prosi patronkę górników o czuwanie nad nim, a wracając dziękuje za szczęśliwy powrót na ziemię: do rodziny, do słońca. Cechownia służy też jako miejsce spotkań załogi. Tym razem z dyrekcją kopalni, przedstawicielami załogi spotkał się Premier Buzek, by po wysłuchaniu koncertu z repertuarem kołędowym kopalnianej orkiestry tradycyjnie podzielić się z obecnymi opłatkiem.

(zdz. ze zbiorów L. Podolskiego)

„Świąteczną trasę koncertową” (jak określił redaktor Dziennika Zachodniego, Wydział Lokalny z 1 lutego 2000 r. „mru”) orkiestra zakończyła w niedzielę 30 stycznia w katedrze św. Apostołów Piotra i Pawła Gliwicach. O dokonaniach orkiestry napisał: „Styczeń spędzili pracownicy. Grali m.in. w Kuźni Raciborskiej, Tarnowskich Górach oraz w kilku gliwickich kościołach. Wszędzie przedstawiali repertuar, który składał się z nowych aranżacji, ale także utworów wykonywanych w tradycyjny sposób. Niektóre pieśni wykonane zostały wyłącznie w wersji instrumentalnej. W trakcie pozostałych słuchający mogli podziwiać głosy solistów Ingi Karwińskiej, Justyny Wenzel, Jerzego Musioła, Kamila Kuźnika oraz Wiesława Erenfelda [...]”

* * *

Adj. Przemysław Jeziorowski z Instytutu Muzyki pierwszy „kołędowy” koncert ze swoim Jasnogórskim Kwartetem Wokalnym „Cantus” dał w sali koncertowej częstochowskiego Muzeum w dniu 19 stycznia. (Pisaliśmy o tym w poprzednim numerze). Tam też zaproszono nas na kolejny występ kwartetu 30 stycznia 2000 roku, tym razem wspólnie z zespołem wokalnym „La musica corale”, działającym przy Filharmonii Częstochowskiej. Warto zaznaczyć, że dyrygentem tego kilkunastoosobowego zespołu jest Beata Ciemny, absolwentka Instytutu Muzyki naszej WSP. Artystyczne wydarzenie miało miejsce w Sali Rycerskiej w klasztorze Jasnogórskim w niedzielne popołudnie. Występy zespołów wokalnych przeplatał instrumentalny kwartet „Divertimento”, a wszyscy artyści prezentowali bardzo zróżnicowany repertuar: od kołęd bardzo starych, renesansowych do współczesnych, prezentowano również kołеды angielskie i starofrancuskie.

* * *

Chór Żeński WSP pod dyrekcją Krzysztofa Pośpiecha prezentował się 9 stycznia w częstochowskiej Katedrze. Na tym spotkaniu wystąpiły również dwa chóry kościelne – z Katedry w Częstochowie i Kościoła Mariackiego w Krakowie.

Mgr Krzysztof Pośpiech poprowadził dwa dni później, tj. 11 stycznia, Chór Żeński i Mieszany na spotkaniu ze słuchaczami Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Na koniec, wspólnie odśpiewano kilka znanych wszystkim kolęd. Biorąc pod uwagę, że wśród 500-osobowej grupy słuchaczy są też „tegie” głosy – UTW ma swój własny chór – musiał to być mocny akcent świąteczny.

POZA KRĘGIEM LOKALNYM

Uznanie dokonań naszych pracowników poza środowiskiem lokalnym jest niewątpliwym powodem do dumy. Zwłaszcza dla tych, którym na dobrej opinii Uczelni zależy. A któż, jak nie jej pracownicy, ten są wypracowują? Dlatego dziś z satysfakcją prezentujemy dwa doniesienia.

Z całą odpowiedzialnością pracownika związanego z Uczelnią od początku jej istnienia stwierdzam z nieskrywanym zadowoleniem, że nazwisko naszego pracownika wymienione jest po raz pierwszy w Dzienniku Ustaw (nr 6 poz.83 z dnia 20 stycznia 2000 r.). A okolicznością do tego niecodziennego wyróżnienia jest powołanie Komisji Heraldycznej (której siedzibą jest miasto stołeczne Warszawa) w składzie: Stefan K. Kuczyński – przewodniczący, Zenon Piech – zastępca przewodniczącego, Adam Misiowaniec – sekretarz, członkowie: **Marceli Antoniewicz** [podkreślenie Redakcji], Jan Kazimierz Czubak, Tadeusz Jeziorowski, Adam Koperkiewicz, Maciej Korcuć, Jerzy Kukliński, Andrzej Przedpelski, Henryk Seroła, Adam Sosnowski, Alfred Znamierowski.

Wyprzedzająco, w stosunku do tego rozporządzenia ukazało się Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie Komisji Heraldycznej. Zgodnie z zapisem § 2.2 nasz pracownik, Dyrektor Instytutu Filozoficzno-Historycznego, stał się jednym z dziesięciu członków w gronie trzynastoosobowej Komisji, którą tworzy: 5 osób wskazanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, 5 osób wskazanych przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, 3 osoby wskazane przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej. Nie będziemy przytaczać wszystkich dwunastu paragrafów Rozporządzenia, warto natomiast dodać, że komisja takowa działała do 1939 roku przy Ministerstwie Oświecenia i Spraw Publicznych. Zadaniem obecnie powołanej Komisji ma być opiniowanie projektów herbów województw, powiatów, gmin, a także ma pomagać Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji w tworzeniu regulacji ustawowych w tym zakresie.

Od dra M. Antoniewicza dowiedzieliśmy się, że Przewodniczący Komisji prof. dr hab. Stefan Krzysztof Kuczyński (bliski krewny pierwszego kierownika Zakładu Filologii Germańskiej naszej Uczelni prof. dra hab. Krzysztofa Andrzeja Kuczyńskiego), związany z Instytutem Historycznym PAN, jest Prezesem Polskiego Towarzystwa Heraldycznego i członkiem władz Międzynarodowej Akademii Heraldycznej. Członkiem Polskiego Towarzystwa Heraldycznego jest również dr Marceli Antoniewicz. Dodajmy, że jako jedyny mieszkaniec Częstochowy, ale nie jedyny pracownik Instytutu Filozoficzno-Historycznego WSP. Do Towarzystwa należy również prof. dr hab. Marek Cetwiński. Zarząd Główny Towarzystwa ma swą siedzibę

w Warszawie (i do tego oddziału „przypisany” jest prof. M. Cetwiński), ma też oddziały w Krakowie, Lublinie i Toruniu. Można się domyślać, że dr M. Antoniewicz związany jest z krakowskim oddziałem.

Komisja już w tej chwili ma „pełne ręce roboty”. Od chwili ukazania się lipcowego Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Komisji Heraldycznej (Dz.U. Nr 70 poz. 779) zgłoszono ponad 160 projektów herbów do zaopiniowania. Tak więc każdy członek komisji, oprócz swoich zawodowych zobowiązań, musi dużo czasu poświęcić, by herby nowych województw, powiatów i gmin znaczyły je zgodnie z należnymi prawidłami historycznymi. Tym bardziej ucieszył nas fakt, że udało się dr. M. Antoniewiczowi oderwać na chwilę od prac, a nam, że udało się Go uchwycić obiektywem ze swoją „podopieczną”, uratowaną przez naszego adiunkta po porzuceniu w lesie. Przymilna „dama” wabi się Pryska, a jej rasa – jak powiedział jej właściciel, badacz historyczny Litwy, członek Komisji Wielkiego Księstwa Litewskiego przy Instytucie Historycznym w Wilnie – to wyżeł litewski. Nie on jeden dowcipnie określił „rasę” swego czworonoga. Dziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego prof. dr hab. Tadeusz Srogosz ma psa rasy „srogosz niziny”. Dobrze, że nasi zapracowani historycy nie tracą poczucia humoru.

Dr M. Antoniewicz ze swoją Pyską

* * *

Pełniący już drugą kadencję funkcję Dziekana Wydziału Wychowania Artystycznego prof. Karol Zbigniew Kalemba jest znany nie tylko pracownikom i studentom Wydziału, ale i naszym Czytelnikom, których krąg powiększa się. O dokonaniach artystycznych Profesora – kompozytora, pianisty, dyrygenta, jazzmana w jednej osobie – pisaliśmy w numerach 2/98 i 3/99.

Miło nam jest kolejnym raz dowieść uznania, jakim cieszy się prof. K.Z. Kalemba.

CENTRUM EDUKACJI ARTYSTYCZNEJ
00-071 Warszawa
ul. Krakowskie Przedmieście 21/23
tel. 826-03-57, 827-72-06; fax 826-19-62
L. dz. 4155/99

Warszawa, dnia 5.01.2000 r.

Pan
prof. Zbigniew Kalemba
ul. Sienkiewicza 9 m. 6
Katowice

Centrum Edukacji Artystycznej uprzejmie zaprasza do udziału w Ogólnopolskim Festiwalu Muzyki Jazzowej i Rozrywkowej szkół muzycznych drugiego stopnia w charakterze przewodniczącego Jury.

Festiwal odbędzie się w dniach 9-11.03.2000 r. w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Elblągu.

Łączę wyrazy szacunku

WICEDYREKTOR
CENTRUM EDUKACJI ARTYSTYCZNEJ
Michał Lisiecki
Michał Lisiecki

DAMA Z PORTRETU

p. Stanisław Mazurkiewicz, emerytowany dziś stolarz – „złota rączka”, dodał piękną oprawę i osłonił szybą, dzięki czemu piękna dama kusi do dziś swymi wdziękami, a ciepłym, łagodnym spojrzeniem koi zestresowanych interesantów. Ostatnie „zagadnięcie” w tym temacie przez gości z Krymu (widocznych na zdjęciu – fot. A. Pietrzyk) skłoniło nas do zwrócenia się do prof. dra hab. A.J. Zakrzewskiego, by o damie z portretu i jej miejscu w historii zechciał napisać parę zdań dla naszych Czytelników.

Gabinet Prorektora ds. Nauki zdobi portret damy. Prorektora odwiedzają liczni interesanci, goście krajowi i zagraniczni. Najczęściej właśnie ci ostatni pytają o postać i historię portretu. (Pewnie krajowi nie chcą ujawniać swojej niewiedzy w tym zakresie). Historia „portretu w gabinecie” jest banalna i nie ujawniamy jej gościom zagranicznym. Była to pierwsza strona kalendarza sprzed lat, za czasów kadencji Prorektora prof. dra hab. Andrzeja Zakrzewskiego, który jako historyk żywi dużo sentymentu do czasów przeszłych. Chciał zachować piękną postać dłużej niż rok kalendarzowy, tak więc

W gabinecie Prorektora ds. Nauki prof. dr. hab. J. Berdowskiego (stojący) – od lewej prof. dr hab. L. Rożek, w środku Prorektor ds. Współpracy z Zagranicą Tawryjskiego Uniwersytetu Narodowego w Simforopolu

Wiek Oświecenia i jego sztuka ponownie nawiązują do wzorów starożytności klasycznej (V – IV w. przed Ch.). To co jest harmonijne, proporcjonalne, ułożone, znajdujące się w stanie spokoju i równowagi, uznawane jest za ideał piękna. W Polsce styl klasycystyczny dominował w okresie panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego (2. poł. XVIII w.) i przetrwał, zwłaszcza poza stolicą, do połowy XIX w. Styl klasycystyczny wyrażał się w wielu dziedzinach sztuk plastycznych. W malarstwie najchętniej w nawiązywaniu do tematyki historycznej, zwłaszcza starożytnej oraz w portrecie. Przykładem tej właśnie tendencji jest portret Zofii z Czartoryskich Zamoyskiej, pochodzący z końca XVIII w. i przechowywany w zbiorach pałacu Lubomirskich w Łańcucie. Sama postać, poza niewątpliwą, nieco egzotyczną urodą, progeniturą i znakomitymi koneksjami rodowymi, nie pozostawiła po sobie większej ilości dowodów istnienia. W wyniku koligacji politycznych, ale patrząc na portret można zasadnie domniemywać, że nie tylko z tych powodów, została żoną Zamoyskiego. Skąd więc jej portret w zbiorach Lubomirskich? Otóż w 2. poł. XVIII w. ród Lubomirskich złączył się więzami rodzinnymi z Czartoryskimi poprzez córkę wojewody ruskiego Augusta Czartoryskiego, Elżbietę. Oba rody należały do magnackiej grupy (fakcji) politycznej zwanej potocznie „Familią”, do której należał też i Andrzej Zamoyski, słynny projektant reform prawno-politycznych z końca lat siedemdziesiątych XVIII w.

Autorem portretu jest Józef Grassi (ok. 1758 – 1838), malarz portrecista włoskiego pochodzenia, przebywający w Polsce w latach 1791 – 1795. Tworzył portrety w stylu preromantycznym.

prof. dr hab. Andrzej J. Zakrzewski

GŁOS PRZEWODNICZĄCEJ RADY SAMORZĄDU STUDENCKIEGO

STOWARZYSZENIE DLA SAMORZĄDU STUDENCKIEGO WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ W CZĘSTOCHOWIE

Dnia 19 lutego 1999 r. w Sądzie Okręgowym w Częstochowie zostało zarejestrowane Stowarzyszenie dla Samorządu Studenckiego WSP w Częstochowie. Inicjatorem założenia Stowarzyszenia, oraz jego Prezesem jest student V roku Historii Jacek Kalina.

Statut Stowarzyszenia w Rozdziale 1, § 1. stanowi: Stowarzyszenie (...), jest dobrowolnym, samorządowym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych, mającym na celu wspieranie działalności Samorządu Studenckiego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie, działalność naukową, naukowo-techniczną, oświatową, w tym kształcenie studentów, kulturalną, w zakresie kultury fizycznej i sportu, wytwarzanie atmosfery zaufania i szacunku do środowiska akademickiego, propagowanie, a także przyczynianie się do rozwoju idei samorządności akademickiej.

Zgodnie z § 6. 1. Stowarzyszenie realizuje cele przez:

- a) wspieranie organizacyjne i finansowe Samorządu Studenckiego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie,
- b) organizowanie imprez rozrywkowych, sportowych, artystycznych i naukowych,
- c) organizowanie szkoleń, konferencji, seminariów i odczytów naukowych,
- d) w miarę możliwości wydawanie prasy akademickiej.

2. Stowarzyszenie może realizować swe cele poprzez prowadzenie działalności gospodarczej, według ogólnych zasad określonych przepisami prawa. Dochód z tej działalności służy realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między członków Stowarzyszenia.

Członkiem stowarzyszenia może być każdy pełnoletni obywatel RP oraz cudzoziemiec, natomiast członkiem wspierającym (sympatykiem) może zostać każda osoba fizyczna oraz osoba prawna, która złoży pisemne oświadczenie.

Stowarzyszenie ma swoją siedzibę przy ul. Waszyngtona 4/8 w pokoju 36.

Władze Uczelni czynnie wspierają działalność Stowarzyszenia, bezpłatnie udostępniają lokal oraz życzliwie pomagają w realizacji założeń statutowych.

Działalność Stowarzyszenia jest ściśle powiązana z Samorządem Studenckim, posiadanie osobowości prawnej przez Stowarzyszenie otwiera drogę dla sponsoringu, zdobywania członków wspierających, a w przyszłości prowadzenia działalności gospodarczej.

Stowarzyszenie wspólnie z Samorządem Studenckim zorganizowało XXXV Wiosnę Studentów, a także Jesień Studentów '99.

Prezes i członkowie Stowarzyszenia aktywnie poszukują osób wspierających działalność kulturalną.

Jak dotąd mogą się oni poszczycić udaną współpracą min. z Sopockim Towarzystwem Ubezpieceniowym Hestia Insurance S.A., a także nawiązaniem współpracy z Kredyt Bankiem PBI S.A. Oddział w Częstochowie. Stowarzyszenie planuje dalszy dynamiczny rozwój oraz rozszerzenie swojej działalności, oczywiście z niecierpliwością oczekuje na każdego nowego członka.

Zapraszamy: Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8 pok. 36.

AKCJA – KONTA DLA STUDENTÓW

Na świecie już dawno rozpoczęła się nowa era – „Era plastikowego pieniądza”. Cywilizacja dzielnie przedziera się także do Polski a co za tym idzie, również do Częstochowy. Studenci WSP w Częstochowie postanowili podejść w sposób praktyczny do realizacji bezgotówkowego przepływu pieniądza również na naszej Uczelni. W Samorządzie Studenckim powstała idea rozpowszechnienia propozycji zakładania kont osobistych przez studentów, na które przelewane byłoby stypendium zarówno naukowe jak i socjalne, a także wpływy własne studentów. Nawiązaliśmy współpracę z Kredyt Bankiem PBI S.A. Oddział w Częstochowie, którego warunki zakładania, oraz prowadzenia Rachunku Osobistego dla studentów, zostały uznane uchwałą Uczelnianej Rady Samorządu za najkorzystniejsze spośród innych ofert. Już od stycznia

Samorząd Studencki prowadzi Akcję – Konta dla Studentów, zachęcając do otwierania preferencyjnych Rachunków Osobistych.

Kredyt Bank jest jednym z niewielu banków, który wspiera rozwój kultury, ponadto jednym z udziałowców banku jest Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej (6,45%). Konto Studenckie nie jest obciążone żadnymi opłatami, karta bankomatowa jest bezpłatna, bank dysponuje siedmioma bankomatami w Częstochowie oraz siecią oddziałów w całym kraju. W pakiecie usług dla studentów znajdują się także inne ciekawe propozycje tj: lokaty złotówkowe, walutowe, kredyt dla studentów z dopłatą z Funduszu Pożyczek i Kredytów oraz bardzo korzystny limit kredytowy i preferencyjne oprocentowanie w wysokości 10,5%.

Bezpośrednie przelewanie stypendiów na Konto ułatwi sposób przekazywania świadczeń pomocy materialnej, bez niepotrzebnych kolejek do kasy i opóźnień wypłat. Z pewnością konta studenckie nie będą zasilane dużymi wpływami, ale korzystanie z transakcji bezgotówkowych przyzwyczai nas do zupełnie nowych realiów życia w XXI wieku.

Członkowie Samorządu Studenckiego w trakcie akcji „Konta dla studentów” (fot. A. Pietrzyk)

KONFERENCJA PARLAMENTU STUDENTÓW RP – SOPOT '2000

Przedstawiciele Samorządu Studenckiego w dniach 03.03 – 05.03. 2000 uczestniczyli w konferencji na temat: „Jak wygrać wybory” organizowanej przez Parlament Studentów RP. Konferencje przeprowadzono w formie bardzo interesujących warsztatów rozwijających wśród uczestników zdolności autoprezentacji, efektywnej negocjacji, twórczego rozwiązywania problemów oraz nawiązywania kontaktów interpersonalnych. Zajęcia prowadzone były przez wykwalifikowaną kadrę psychologów.

W programie konferencji przewidziano również spotkanie z Lechem Wałęsą, które jednak nie doszło do skutku, ponieważ niestety szanowny gość nie mógł przyjechać. Konferencja zaowocowała wieloma kontaktami, cenną wymianą doświadczeń, a także można było zaznać przedsmaku walki w zbliżających się wyborach Przewodniczącego, oraz Rady Parlamentu Studentów RP.

Walka rozegra się pomiędzy dwoma kandydatami: Jarosławem Brożkiem (student Prawa na Uniwersytecie Jagiellońskim), oraz Piotrem Ebbigiem (student Prawa na Uniwersytecie Poznańskim). Obydwaj kandydaci mają duże poparcie przedstawicieli Samorządów z całej Polski, aktywnie współpracują z Radą Parlamentu Studentów RP, oraz przedstawili ciekawe programy wyborcze.

Drugiego kwietnia w Jachrance podczas Zjazdu Sprawozdawczo-Wyborczego przekonamy się kto zostanie Przewodniczącym Parlamentu Studentów RP, delegaci z całej Polski wyłonią skład Rady Studentów, oraz komisje działające w Parlamencie. Przedstawiciele URSS Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie dysponują trzema mandatami wyborczymi, które postarają się jak najlepiej wykorzystać. Relacje z przebiegu Zjazdu przedstawimy w najbliższym numerze.

ZEBRANIE SPRAWOZDAWCZO-WYBORCZE

31 marca upływa dwuletnia kadencja Prezydium Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego, 23 marca o godz. 12.30 odbędzie się Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze, wybrani zostaną Przewodniczący Wydziałów oraz organ kolegialny zatwierdzi cały skład Prezydium Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego. Decyzje studentów podejmowane są zawsze po wnikliwych dyskusjach, tak aby przedstawiciele Samorządu Studenckiego godnie reprezentowali studentów, pomagali im rozwiązywać problemy oraz kompetentnie i odpowiedzialnie pełnili swoje funkcje.

Cieszymy się, że Władze Uczelni bardzo życzliwie wspierają każdą inicjatywę studencką, a Samorząd Studencki traktowany jest jak poważny i równorzędny partner w organizacji życia akademickiego naszej Uczelni.

Agnieszka Kozłowska

WERNISAŻE

Rzadko zdarza nam się pisać o wernisażach, w których nie bierzemy udziału.

19 lutego w szkole podstawowej nr 20 odbył się „nietypowy wernisaż”, jak napisała o tym wydarzeniu Gazeta Wyborcza, Dodatek Gazeta w Częstochowie z dn. 21 lutego 2000 r. Notka zatytułowana została „Dom czterech żywiołów”. Autorami prac byli uczniowie drugich klas, którzy zaprezentowali nie tylko swoje indywidualne prace, z założenia metaforyczne, ale i wspólne dzieło „Tęcza wyobraźni”. Prawdopodobnie nie pisalibyśmy o tym wydarzeniu, które samo w sobie jest interesujące, gdyby nie fakt, że z dziećmi pracowała i wystawę przygotowała nasza absolwentka, dziś asystentka w Instytucie Pedagogiki i Psychologii, mgr Małgorzata Piasecka. Na tej samej stronie gazety p. Małgosia zaprezentowana jest w kolumnie „Ludzie”. Jej autorski program pracy z dziećmi zakłada rozwój ekspresji plastycznej i werbalnej dziecka. Wierzy, że twórczej wyobraźni dziecka nie można zamykać w sztywnych ramach. Kończy pracę doktorską w Uniwersytecie Wrocławskim u profesora Ryszarda Łukaszewicza, założyciela Wrocławskiej Szkoły Przyszłości. Nic więc dziwnego, że próbując realizować swoje wizje szkoły przyszłości „zorganizowała i sfinansowała zajęcia pozalekcyjne dla dzieci ze szkoły podstawowej nr 20”. Po tych informacjach nasuwa się refleksja: jeśli wizją przyszłości ma być dewiza mgr Małgorzaty Piaseckiej, że każda lekcja powinna być inna i zaskakująca – „cześć i chwała”, jeśli zaś fakt, że młody zaangażowany pedagog nie tylko organizuje, ale i finansuje atrakcyjne zajęcia w szkole – to złowróżebne prorocstwo.

* * *

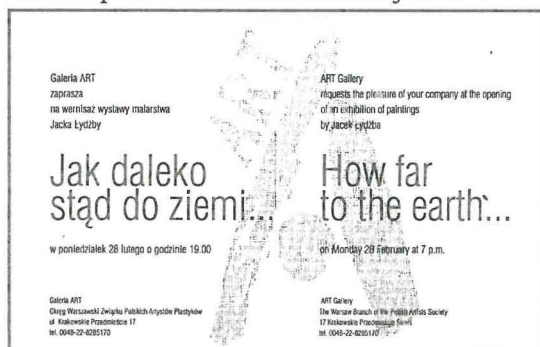
Od redaktora: Nie mogłam być – mimo zaproszenia – na wernisażu wystawy malarstwa Jacka Łydźby, bowiem miał miejsce w Warszawie. Wraz z zaproszeniem otrzymałam katalog w formie książkowej, w twardej oprawie, z pracą Pana Jacka na okładce pt. „Anioł z czerwonym kwiatem” (1997). Zwyczajowo poprosiłam o dedykację. Wypisanie, a właściwie wyrysowanie, niecodziennej w moich archiwach dedykacji nie zajęło młodemu plastykowi dwóch minut.

W pierwszej chwili miałam opatrne skojarzenia co do postaci anioła, o czym pozwolę sobie poczynić dygresję dalej. Pierwsza strona katalogu (dwujęzycznego – w wersji polskiej i angielskiej) wyjaśniła wszystko. Zacytujmy słowa Wojciecha Tuligi, otwierającego katalog:

Opór materii doprowadza nas do pasji. Tęsknimy do czegoś, co jest czyste i wzniosłe samo w sobie, nie napędzane codziennym mozołem. Chcielibyśmy wznieść się lekko, oderwać od ziemi. W marzeniu często unosimy się. W malarstwie Jacka Łydźby te marzenia spełniły się. Ziemia jest planetą aniołów i rozmaitych aparatów latających. Kiedy już szybujemy, z góry dostrzegamy wiele interesujących rzeczy:

rowerzystę, robotnika z kluczem francuskim, dziewczynę ze strzelbą i wilka. Czyżby właśnie podczas lotu wyłaniały się nowe malarskie tematy? Co za chłopięca dezynwoltura! Ale właściwie, czemu nie? Dopóki marzeń pełen bak... Taki właśnie jest Jacek.

Widać, że Pan Jacek Łydźba, nominowany za swą twórczość do paszportu „Polityki” (o czym pisaliśmy w numerze 1/2000), jest pełen młodzieńczych marzeń. Niech tkwi w nich jak najdłużej, niech potrafi i nas przezeń w świat marzeń, które dla niejednego z nas wypaliły się.

Foto: Kamila Gaj

Anioł z balonikiem, 1998, 120x150

Tu pozwolę sobie na osobistą dygresję, nawiązującą do anioła, którego motyw dominuje w pracach prezentowanych na wystawach. Gdy Pan Jacek „śmigał” długopisem wmalowując dedykację, w sposób nieunikniony skojarzyłam ją z wierszowanym listem „Do Redaktora...”, który miałam zaszczyt otrzymać – chyba jako przestrożę – gdy mimo niedyspozycji fizycznych nie chciałam zarzucić redaktorskich obowiązków.

Do Redaktora...

*Kiedy kolec codzienności ostro włazi Ci za skórę
Kasa Chorych nie pomoże
Siądź spokojnie i walcz piórem*

*Kiedy wielcy adwersarze są za mali na maturę
A świat tego nie chce widzieć
Siądź spokojnie i walcz piórem*

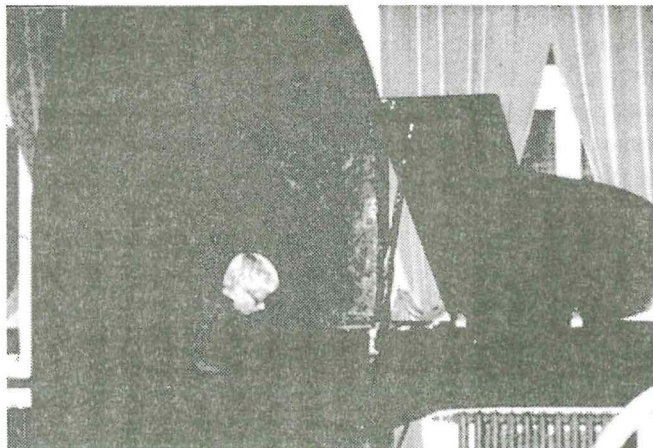
*Kiedy złotych polskich krocie żywią koła kwadraturę
A na koło nie wystarcza
Siądź spokojnie i walcz piórem*

*Wreszcie finał i biologia każe zmienić nam strukturę
Tam aniołek śliniąc skrzydło
Tak oceni: „wzleciał piórem”*

Graf-Anonim

W ŚWIECIE MUZYKI

23 lutego w sali muzeum miejskiego odbył się kolejny koncert Instytutu Muzyki. Tym razem wystąpiła pianistka Agnieszka Kaźmierczak, słowo wiążące natomiast wygłosiła Jadwiga Makosz. Złożyło się szczęśliwie, że data recitalu złożonego w połowie z utworów Chopina, zbiegł się niemal z datą urodzin kompozytora. Choć spór o właściwą datę pozostaje nierozstrzygnięty — w metryce chrztu odnalezionej w kościele w Brochowie widnieje 22.02, w osobistym natomiast oświadczeniu kompozytora jest to data 01.03 — rocznice urodzin świętuje się zwyczajowo w pierwszym z wymienionych terminów.

Mgr Agnieszka Kaźmierczak zaprezentowała swe możliwości pianistyczne z ogromnym zaangażowaniem (fot. A. Pietrzyk)

w interesujący sposób uchwycione i rozwinięte zostało przez komentującą ten koncert Jadwigę Makosz. Komentarz ten stał się swoistym muzykologicznym odpowiednikiem recitalu pianistycznego. Nic dziwnego, skoro mgr Jadwiga Makosz legitymuje się półrocznym stypendium we Włoszech (w roku ubiegłym) i finalizowanymi studiami doktoranckimi w Niemczech.

Prelegentka nawiązała do słów innego wielkiego polskiego kompozytora – Karola Szymanowskiego, który sprawie muzyki narodowej poświęcił wiele uwagi. Po koncercie, w prywatnej rozmowie podsumowującej to artystyczne wydarzenie, powróciła na życzenie Redakcji do tego zagadnienia, rozszerzając je jeszcze o kolejne cytaty. Dwa z nich,

Na ten w połowie chopinowski recital Agnieszki Kaźmierczak złożyły się następujące utwory: *Etiuda cis-moll op.25*, *Etiuda es-moll op.10*, *Mazurki op.24*, *Polonez es-moll op.26 nr 2* Fryderyka Chopina oraz *Suita hiszpańska* Isaaka Albeniza — twórcy tzw. hiszpańskiej szkoły narodowej. Tematem przewodnim tego koncertu była więc idea muzyki narodowej, co

Mgr Jadwiga Makosz niezwykle interesująco wprowadzała słuchaczy do kolejnej prezentacji (fot. A. Pietrzyk)

o niezwyklej trafności, zasługują na przytoczenie.

Szymanowski, który niejako na własnej skórze doświadczył skutków niewłaściwej interpretacji idei muzyki narodowej, był nieprzejednanym wrogiem wszelkich „łatwych” rozwiązań, sprowadzających się najczęściej do stosowania motywów polskich tańców narodowych. Najwybitniejszy polski kompozytor pierwszej połowy XX wieku pisał – komentując obchody 100-rocznicy urodzin Fryderyka Chopina – do zaprzyjaźnionego muzykologa Zdzisława Jachimeckiego o niewłaściwej interpretacji geniuszu Chopina przez pryzmat „samorodnej sztuki narodowej”:

Wśród gości wieczoru „wylowiliśmy” mgra Ireneusza Kozere, Kierownika Wydz. Kultury UM, dodajmy z satysfakcją, absolwenta WSP (fot. A. Pietrzyk)

[...] Kiedy ludzie zrozumieją wreszcie, że samorodnej sztuki nie ma, że każdy artysta jest arystokratą, który musi mieć za sobą tychże 12 pokoleń złożonych z Bachów i Beethovenów — jeśli jest muzykiem, Sofoklesów i Szekspirów — jeśli jest poetą dramatycznym; [...] (Karol Szymanowski z Tymoszwówki do Zdzisława Jachimeckiego w Krakowie, 04.12.1910; Teresa Chylińska (red.): Karol Szymanowski. Kore-spondencja. Tom I; PWM Kraków 1982, s. 245).

Myśl ta, podkreślająca przede wszystkim wielką wagę wykształcenia, znalazła kontynuację w starszej o kilkanaście lat rozprawie o Chopinie Karola Szymanowskiego:

«Polskość» dzieła Chopina nie ulega najmniejszej wątpliwości; nie polega ona jednak na tym, iż pisał on również polonezy i mazurki (fałszywie rozumiany stosunek do muzyki ludowej [...]). W bezwzględnej «muzyczności» swych dzieł wyrósł on ponad swą epokę [...] — jako Polak odzwierciedlał w nich nie istotę ówczesnego tragicznego załamania się *dziejów narodu*, a dążył instynktownie do ujęcia *ponaddziejowego* niejako, najgłębszego wyrazu swej rasy [czyli — zgodnie z ówczesną konwencją językową — narodu; przyp. J.M.], rozumiejąc, iż tylko na drodze wyzwolenia sztuki z zakresu dramatycznej treści dziejowej zdoła zapewnić jej najtrwalsze a prawdziwe polskie wartości. Taki stosunek do zagadnienia „muzyki narodowej„ [...] stał się przyczyną powszechnej zrozumiałości dzieł Chopina [...] (*Fryderyk Chopin*; Skamander 1923. Cyt. na podstawie trzeciego wydania eseju zamieszczonego w książce: Stanisław Golachowski (red.): *Karol Szymanowski o Chopinie*; PWM Kraków 1949, s. 34).

Myśl Szymanowskiego nie zatraciła swej nośności w dzisiejszych czasach, w których potrzebna jest nowa koncepcja patriotyzmu; nie ta, oparta na efektownych acz pustych formułach, lecz ta pozornie nie-efektowna, oparta na solidnej wiedzy i gruntownej znajomości wykonywanego rzemiosła — zakończyła swą wypowiedź mgr J. Makosz.

To można — i winno się — przenieść na obszar naszej akademickiej społeczności. Bądźmy patriotami, bodaj lokalnymi!

* * *

W Ośrodku Promocji Kultury „Gaude Mater” odbył się w sobotni wieczór 26 lutego drugi już koncert „Stypendytów Częstochowy”. Prezydenci Miasta już od siedmiu lat przyznają stypendia dla utalentowanych młodych artystów, związanych korzeniami z miastem. OPK „Gaude Mater” w październiku ubiegłego roku zainicjował ciekawe spotkania „po latach”. W zamyśle organizatorów spotkań muzyczne wieczory mają nie tylko zaprezentować dokonania, rozwój artystyczny wyróżnionych stypendystów, ale połączyć Ich we wspólnych prezentacjach. W pierwszym, ubiegłorocznym koncercie wystąpiły uczennice; 26 lutego — profesjonalisci, laureaci wielu krajowych i zagranicznych konkursów. Pewnie nie pisalibyśmy o tym wydarzeniu artystycznym, gdyby nie fakt, że jednym z bohaterów spotkania był adj. Maciej Zagórski, Z-ca Dyrektora Instytutu Muzyki naszej Uczelni, dwukrotny stypendysta Częstochowy (w roku 1993 i 1995). Pisaliśmy o Jego drodze artystycznej w numerze 4/1999 przy okazji promocji płyty CD, połączonej z koncertem w Filharmonii Częstochowskiej. Drugą stypendystką, drugim gościem tego wieczoru była aż trzykrotna „stypendystka Częstochowy” (w latach 1993, 1994, 1995) Aleksandra Szwejkowska-Belica, absolwentka częstochowskiego Państwowego Liceum Muzycznego w klasie skrzypiec u Elżbiety Urbańskiej, absolwentka Akademii Muzycznej w Poznaniu w klasie prof. Bartosza Bryły. Po ukończeniu studiów dwa lata studiowała, a raczej uczestniczyła w kursie mistrzowskim, w Mannheim (Niemcy) w klasie profesor Wandy Wiłkomirskiej — jak dowiedzieliśmy się od adj. Macieja Zagórskiego. (Ot, czasy! — o lekcje u polskich sław trzeba zabiegać za granicami kraju).

Chwila artystycznego skupienia...

W kameralnej scenerii ośrodka „Gaude Mater” publiczność, która zapełniła wszystkie miejsca, była wyjątkowo zróżnicowana wiekowo. Od niemowlęcia młodej skrzypaczki – chwilami zdecydowanie wyrażającego niezadowolenie, że mama tuli się do skrzypiec, a nie do dzieci – do „silnej” reprezentacji Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Bowiem oboje artyści znaleźli czas i chęci, by swoimi koncertami umilić – dodajmy, bez gratyfikacji – spotkania seniorów, zrzeszonych w szeregach słuchaczy naszego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Czas na owacje...

w duecie zaprezentowali *Taniec górali z baletu „Harnasie”* K. Szymanowskiego. Na „bis” uraczyli zebranych wspaniałym wykonaniem utworu F. Schuberta „Pszczółka”.

W pierwszej części wystąpiła Aleksandra Szwejkowska-Belica z repertuarem: J.S. Bach, *Checonne d-moll z II Partity na skrzypce solo*, F. Kreisler, *Pre-ludium i Allegro*, następnie Pan Maciej kolejny raz pokazał swój kunszt w repertuarze, z którym we wrześniu ubiegłego roku prezentował się na Festiwalu Pianistyki w Słupsku: S. Rachmaninow, *Wariacje nt. Preludium c-moll Fr. Chopina*; List/Chopin, *Opracowanie pieśni Moja pieszczota, Życzenie*. Stypendyści

... i toast

(fot A. Pietrzyk)

Spotkanie prowadziła – i do toastu za stypendystów zaprosiła – Dyrektor OPK „Gaude Mater” p. Małgorzata Nowak.

Wizja przyszłości

Wkrótce tylko z obstawą i kaskiem na głowie
Bezpieczni będą na ulicy rząd i posłowie.

Waloryzacja

Wietrząc za tym, gdzie tkwi rezerwa ukryta,
odchudziła znowu portfel emeryta.

Amnezja

Zapomniał biedak, że niedawno głosił
Pogardę tego, z czym dziś się obnosi.

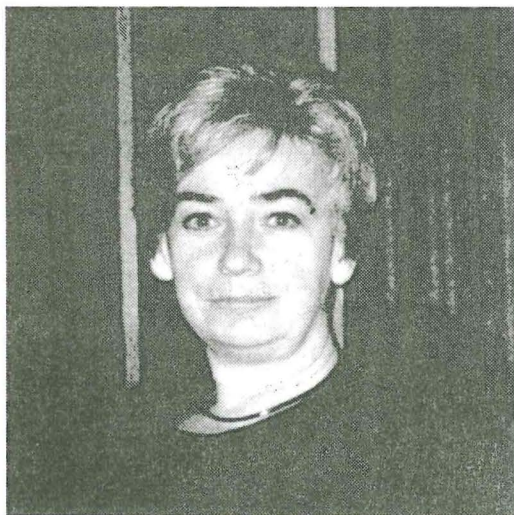
Lizus

Święcie wierzy, że może zająć wyżej,
Gdy tego i owego poniżej polize.

Zbigniew Grzędziński

WYWIAD MIESIĄCA

Z mgr Katarzyną Nabiałek, p.o. Dyrektora Biblioteki rozmawia Anna Pietrzyk

A.P.: Należymy chyba do niewielkiego grona osób w naszej społeczności, które najdawniej „zawarły znajomość” z Biblioteką Główną WSP. Ja – od strony użytkownika – pierwszej grupy studentów, Ty – od 1972 roku, gdy po ukończeniu studiów w Uniwersytecie Wrocławskim na kierunku Bibliotekoznawstwa podjęłaś pracę w Bibliotece ówczesnej Wyższej Szkoły Nauczycielskiej. Mieliśmy szczęście, że wraz z budynkiem SN przejęliśmy księgozbiór tej placówki. Jaki były zasoby Biblioteki u progu jej działalności?

K.N.: Skromne, księgozbiór otrzymany po SN liczył około 22 tysięcy woluminów. W 1972 roku prenumerowano 64 tytuły czasopism krajowych i 23 tytułów czasopism zagranicznych.

A.P.: A dzisiaj?

K.N.: Dzisiaj księgozbiór biblioteki liczy 232.500 woluminów druków zwartych, prenumerujemy rocznie 387 tytułów czasopism krajowych i 75 tytułów czasopism zagranicznych.

A.P.: Mimo trudności finansowych w rocznych sprawozdaniach widać, że księgozbiór ciągle wzrasta. Od czasu do czasu na biurku Prorektora ds. Nauki pojawiają się protokoły z wykazem książek do likwidacji. Jak wiem, nie są one przekazywane na makulaturę, tylko do zainteresowanych instytutów czy pracowników. Czy te działania wiążą się z najnowszą tendencją bibliotek utrzymania stałej liczby zbiorów?

K.N.: Co pewien czas przeprowadzana jest selekcja księgozbioru tzn. tworzymy listy dubletów, wycofujemy kolejne egzemplarze przestarzałych podręczników. Listy dubletów proponujemy innym bibliotekom, pozycje, których nie wzięły biblioteki oferujemy pracownikom. To prawda, że są tendencje do wymieniania księgozbioru, głównie w bibliotekach publicznych. My jesteśmy na etapie gromadzenia bazy literaturowej dla nowo powstałych kierunków, ciągłego uzupełniania literatury krytycznoliterackiej dla polonistów i wydawnictw źródłowych dla historyków, nowości do księgozbioru matematyczno-przyrodniczego. Szczegółowo planujemy strukturę księgozbioru, co doceniane jest przez naszych czytelników księgozbioru.

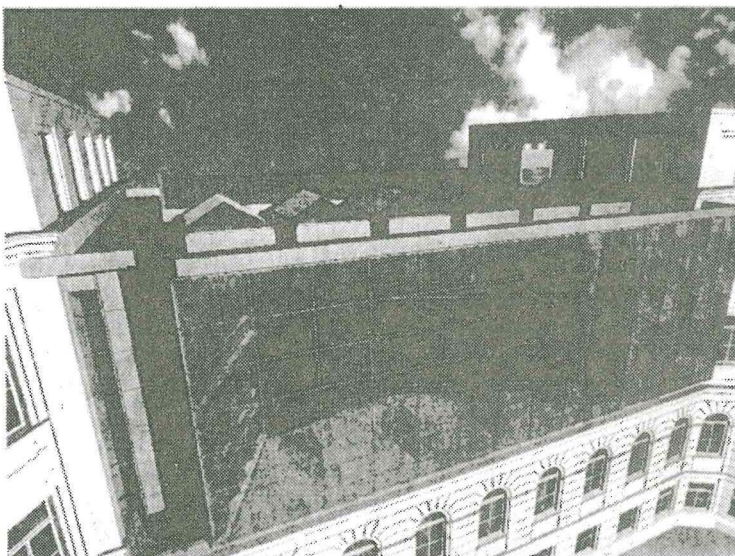
A.P.: W ubiegłym roku, w trakcie VI Spotkania Redaktorów Pism Akademickich zorganizowanego przez Uniwersytet Śląski i jego filię w Cieszynie, miałam okazję zwiedzać jeszcze nie oddany do użytku gmach Biblioteki Śląskiej. Przeżyłam szok, a zarazem oczarowanie. Takiej techniki w naszej Bibliotece nie doczekamy pewnie do naszej emerytury, ale przecież i do naszej Biblioteki wkroczyła komputeryzacja.

K.N.: To prawda, komputeryzowanie biblioteki rozpoczęła w 1992 roku p. dyr. Joanna Grochowska. Pierwszym krokiem było budowanie bazy danych i katalogowanie nowych zakupionych zbiorów w systemie bibliotecznym UNIKAT. Okazało się jednak, że przy dużej ilości wprowadzanych rekordów UNIKAT nie spełnia naszych oczekiwań i tak w 1996 roku zakupiono system TINLIB. Pozwalał on na całkowitą konwersję istniejącej bazy danych i kontynuację pracy, bez poważniejszych błędów. Stopniowo wdrażano kolejne moduły tego systemu – by w najbliższym czasie przymierzyć się do uruchomienia modułu udostępniania zbiorów.

A.P.: W redakcyjnym archiwum znalazłam artykuł o naszej bibliotece, o wchodzeniu w erę komputerów przede wszystkich pod kątem uproszczenia procedury wypożyczania książek. Artykuł miał nostalgiczny tytuł: „A katalogów z fiszkami żal”. Czy jest możliwe – i w jakiej perspektywie czasu – by w Bibliotece Głównej WSP komputery wyeliminowały zupełnie pocziwe katalogi z fiszkami?

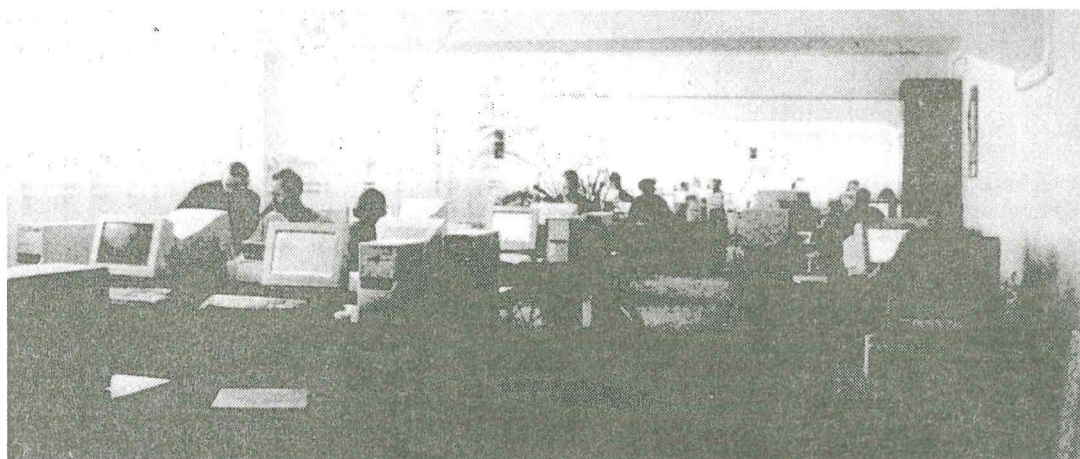
K.N.: Coraz rzadziej słyszymy takie głosy. Czytelnicy bardzo szybko docenili zalety poszukiwań w katalogach komputerowych, które są niezwykle sprawnym narzędziem wyszukiwania informacji. Nie zrezygnowali jednak całkowicie z katalogów tradycyjnych. Przez pewien czas katalogi kartkowe i komputerowe muszą współistnieć. Będziemy prowadzić je równocześnie, do czasu przeprowadzenia retrokonwersji zachowamy katalog alfabetyczny oraz katalogi czasopism i zbiorów specjalnych.

A.P.: Dość często w ostatnim czasie prasa akademicka donosi o rozbudowie bibliotek akademickich. W tegorocznym styczniowym numerze „Forum Akademickiego” zaprezentowano zdjęcie (i artykuł o BG PW) rozbudowanej Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej. Dzięki temu na bazie starego gmachu głównego, w którym znajdują się władze uczelni, sale wykładowe etc. powstała zmodernizowana, nowoczesna biblioteka, która „może się poszczycić spełnieniem warunków nowoczesnej biblioteki, określonych przez bibliotekarzy brytyjskich”. A jak z planami rozbudowy naszej Biblioteki?

K.N.: Mamy powód do radości. W listopadzie 1999 roku Władze Uczelni zwróciły się z wnioskiem do MEN o włączenie do resortowego planu inwestycyjnego na lata 2000–2002 inwestycji „Magazyn Książek Biblioteki Głównej WSP w Częstochowie” – czyli starania dobiegły końca i w najbliższym czasie rozpocznie się budowa budynku przeznaczonego na magazyn biblioteczny. Szczególnie ważne jest to, że Władze Uczelni dostrzegły problemy lokalowe biblioteki, a dalej – by podjęte starania zakończyły się sukcesem.

A.P.: „Punkt widzenia” (nr 69/2000), gazeta Prywatnej Wyższej Szkoły Buisnessu i Administracji w Warszawie, wkraczająca w rok swego dziesięciolecia, zaprezentowała dorobek i perspektywy biblioteki naukowej teje Uczelni. Zdjęcie czytelnicy elektronicznej może wzbudzić zazdrość. Czy tak?

K.N.: W naszej sytuacji zdjęcie każdej dużej czytelnicy może budzić zazdrość, a czytelnicy elektronicznej szczególnie. W czytelnicy Biblioteki Głównej mamy razem 47 miejsc; łatwo sobie wyobrazić irytację naszych czytelników tym większą, że czytelnicy są otwarte także dla mieszkańców Częstochowy i okolic – duży ich procent to studenci Politechniki Częstochowskiej. Sytuację ratują w pewnym stopniu czytelnicy w bibliotekach wydziałowych i długi czas otwarcia BG, we wszystkie dni tygodnia (oprócz niedzieli). Marzymy o drugiej, nawet tradycyjnej czytelnicy, z wyodrębnionym księgozbiorem dziedzinowym, z wolnym dostępem do półek. Wierzę, że planowana inwestycja przybliży nas do tych marzeń.

A.P.: Decyzją Senatu odstąpiono od roku akademickiego 1998/1999 od obowiązujących studentów I roku szkoleń zastępując je obdarowaniem każdego studenta w *Informator*. Czy jest to rozwiązanie tańsze i skuteczniejsze?

K.N.: Może tańsze, ale czy skuteczniejsze? Studenci dostają *Informator*, ale go nie czytają. Praktycznie każdy student wymaga indywidualnego przeszkolenia, a przekracza to możliwości naszych pracowników. Myślę, że powinniśmy wrócić do grupowych szkoleń studentów I roku, tym bardziej, że komputerowe wyszukiwanie i wyposażanie zbiorów wymaga szczegółowych instrukcji.

A.P.: Przez pewien okres czasu w minionej kadencji czytelnia BG była czynna nie tylko do wieczora w sobotę, ale i w niedzielne dopołudnie. Zaniechano tego. Dlaczego?

K.N.: Z powodu braku pieniędzy.

A.P.: Czy nasz księgozbiór cieszy się dużym zainteresowaniem w ramach wypożyczalni międzybibliotecznej?

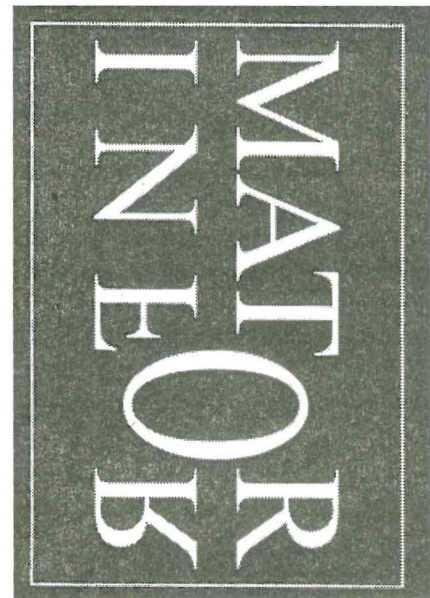
K.N.: W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych więcej książek sprowadzamy niż wypożyczamy. Sytuacja ta zaczyna się zmieniać od czasu kiedy nasz księgozbiór można obejrzeć w internecie. Myślę, że zainteresowanie naszymi zbiorami będzie wzrastać. Ostatnio najczęściej wypożyczaną książką innym bibliotekom jest praca ks. prof. dra hab. St. Pamuły, *Metoda analizy zawartości prasy*, wydana przez Wydawnictwo WSP. Prawdziwy hit biblioteczny.

A.P.: Pełniłaś obowiązki dyrektora Biblioteki WSP w latach 1983–1988. Onegdaj nasza biblioteka była tradycyjną biblioteką akademicką, wyłącznie z owymi szufladkami kart i fiszek, mniejszą liczbą pracowników, liczbą użytkowników, zakresem usług (jeśli chodzi o kserokopie, wypożyczalnię międzybiblioteczną, informację naukową). Po latach doświadczasz nieuniknionych zmian w zarządzaniu rozwijającą się wraz z potrzebami i duchem czasu placówką.

K.N.: Przez wszystkie lata pracy w bibliotece byłam świadkiem i uczestnikiem w tych zmianach. Zmieniło się zarządzanie biblioteką, głównie pod wpływem zastosowania komputerów. Wprowadzenie systemu komputerowego wymaga zmiany sposobu myślenia o pracy bibliotecznej, wymusza reorganizację struktury biblioteki, racjonalizuje sam proces pracy, ale także zwiększa dostęp do źródeł informacji i zmienia formy obsługi informacyjnej. Te procesy zostały zapoczątkowane i wprowadzane przez moją poprzedniczkę dyr. Grochowską, ja podjęłam je na pewnym etapie z myślą rozwinięcia.

A.P.: Serdecznie Ci życzę spełnienia zamierzonych zawodowych, jak również wszelkich osobistych planów.

Rozmawiała Anna Pietrzyk

Statystyk

Dźwigając krzywą do góry
Nabawił się raptury.

Zrządzenie losu

Komu niebo było wrogiem,
Zrobiło go pedagogiem.

Zbigniew Grzędzielski

Lektura pisma „Poznaj świat” (1/2[516/517]2000) wprawiła nas w zakłopotanie, ale i podsunęła pewien pomysł. Na stronach 52–57 znajduje się artykuł Jacka Rewerskiego pt. „Angers druga stolica Polski”. W podtytule: „*Trudno sobie wyobrazić, że położone na zachód od Warszawy francuskie miasto Angers może mieć coś wspólnego z Polską*”. Trudno też sobie wytłumaczyć, że mając w Angers ośrodek partnerski, nie znamy wielowiekowych tradycji i związków naszych miast i państw. Nie będziemy tu cytować opisu krajozobrazu, klimatu („*Opuszczając miasto, przechodzi się bezpośrednio do tzw. ogrodu Francji (jardin de France). [...] Oprócz wspomnianych winnic, liczne sady, pola kwiatowe jak w Holandii, warzywa... Klimat w Andegawenii jest rzeczywiście łagodny [...]. Historia nazwała tak dolinę Loary, ze względu na bogactwo tutejszego rolnictwa. [...]*”). Nie będziemy też przytaczać w pełni rozdziału: „XX wieków historii” („*Historia Angers jest bogata, co zresztą potwierdzają liczne zabytki architektury. Zapisy rzymskie wspominają o istnieniu miasta w okresie panowania Augusta. Nazywało się wtedy Juliomagus, co znaczy „targ Juliusza” (oczywiście Cezara). Za czasów rzymskich miasto liczyło 9000 mieszkańców i posiadało forum i amfiteatr [...]*). Z rozdziału „Wzajemne kontakty” przytoczmy początek: „*Obecnie Angers utrzymuje w dalszym ciągu kontakty z Polską. Są one przede wszystkim uniwersyteckie, ale nie tylko [...]*”.

Z pewnością p. Jacek Rewerski, autor artykułu, nie wie o naszych kontaktach tj. umowie partnerskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej z Uniwersytetem w Angers, ale znany nam – z głównej profesji służbowej – fakt jest potwierdzeniem rzetelności artykułu. Dla naszych pracowników, współpracujących z ośrodkiem naukowym w Angers, przytoczmy dwa krótkie, a jakże interesujące, rozdziały:

Najstarsze akcenty polskie

Pierwszy bliższy kontakt Andegawenii z Polską został nawiązany dzięki królowej Jadwidze, wnuczce Kazimierza Wielkiego, która była krewną księżką andegaweńskich przez swojego ojca Ludwika Węgierskiego. Następnym łącznikiem, mniej korzystnym dla Polski, był Henryk III Walezy, syn Henryka II de Valois, wybrany na tron Polski dzięki swej matce Katarzynie Medycejskiej. Dowiedziawszy się o śmierci swego brata Karola IX, po niespełna roku panowania w Polsce, powrócił do Francji, gdzie przejął tron po bracie. Nie chcąc zrzec się jednak korony polskiej, po wyborze Stefana Batorego spowodował zerwanie stosunków dyplomatycznych między Francją a Polską. [...]

Druga stolica Polski

Następne andegaweńsko-polskie wydarzenie sięga II Wojny Światowej. Na nowym budynku w centrum miasta napisano po francusku, że na tym miejscu stoi budynek, w którym urzędował w 1939 r. rząd polski pod kierownictwem gen. Sikorskiego. Jednocześnie pod Angers, w neoklasycznym pałacu w Pignerolles mieszkał Prezydent Rzeczypospolitej Władysław Raczkiewicz. Wtedy właśnie mówiono, że Angers stało się drugą stolicą Polski i było nią przez niespełna pół roku (od listopada 1939 do czerwca 1940) [...]”.

Zachęcamy naszych Czytelników do sięgnięcia po ten artykuł. Jest tam wiele interesujących wiadomości i dokumentacji fotograficznej, m.in. prezentowane są tablice wspominające rząd gen. Sikorskiego z napisem: *W tym miejscu, w hotelu de la Moriniere, zburzonym w 1973 r. od 22 listopada 1939 r. do czerwca 1940 r. miał siedzibę rząd polski na wygnaniu generała Sikorskiego i płytę z napisem: Miasto Angers i departament Maine-et-Loire składa hołd umęczonemu narodowi polskiemu, który prowadził bohaterską walkę z najeźdźcą – i armii polskiej, która walczyła na wszystkich frontach II Wojny Światowej.*

Na wstępie podaliśmy, że artykuł podsunał pewien pomysł. Właściwie propozycję dla Czytelników.

Uczelnia nasza ma w tej chwili siedemnastu partnerów w wielu ośrodkach za granicami Polski: Angers, Kijowie, Kinszasie, Koblenz-Landau, Lwowie, Perpignan, Pradze, Simferopolu (dopuszczalna pisownia: Symferopolu), Usti n. Łabą.

Może nasi Czytelnicy zechcieliby napisać o tych miastach, ich historii, architekturze, współczesności, związkach z Polską...? Byłby to interesujący przyczynek do poszerzenia stanu wiedzy naszych pracowników o miastach ośrodków partnerskich dla Uczelni. Czekamy na wypowiedzi.

OD STAŁEGO KORESPONDENTA

OPEN SOCIETY INSTITUTE W BUDAPESZCIE

I
FUNDACJA IM. STEFANA BATOREGO
ogłaszają

**KONKURS
NA ROCZNE STYPENDIA
DLA STUDENTÓW**

W DZIEDZINIE
NAUK HUMANISTYCZNYCH,
SPOŁECZNYCH, SZTUK PIĘKNYCH
I SCENICZNYCH

w ramach
REGIONALNEGO PROGRAMU
STYPENDIÓW UZUPEŁNIAJĄCYCH SOROSA 2000/2001

- STYPENDIA PRZEZNACZONE SĄ NA DOFINANSOWANIE ROCZNEGO POBYTU W UCZELNI WYŻSZEJ W JEDNYM Z PAŃSTW EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ, BYŁEGO ZWIĄZKU RADZIECKIEGO LUB MONGOLII
- CELEM POBYTU MUSI BYĆ NAUKA NA PIĘCIOLETNICH STUDIACH MAGISTERSKICH LUB STUDIACH DOKTORANCKICH W JEDNEJ Z WYMIENIONYCH DZIEDZIN NAUKI
- WYSOKOŚĆ ROCZNEGO STYPENDIUM WAHA SIĘ OD 1.000 DO 5.000 USD W ZALEŻNOŚCI OD RODZAJU PODJĘTYCH STUDIÓW I POZIOMU ŻYCIA W PAŃSTWIE PRZYJMĄCYM
- WŚRÓD WYMAGAŃ STAWIANYCH KANDYDATOM WYMIENIA SIĘ: ZNAJOMOŚĆ JĘZYKA, W JAKIM PROWADZONE BĘDĄ ZAJĘCIA ORAZ UDOKUMENTOWANE DODATKOWE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA STUDIÓW
- WNIOSEK OBEJMUJE MIĘDZY INNYMI: FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY W JĘZYKU ANGIELSKIM, DWA ESSEJE W JĘZYKU ANGIELSKIM NA TEMAT WŁASNYCH PLANÓW NAUKOWYCH ORAZ WYJAŚNIENIA MOTYWACJI UBIEGANIA SIĘ O STYPENDIUM, PROGRAM STUDIÓW ZA GRANICĄ, DWA LISTY REFERENCYJNE OD PRACOWNIKÓW NAUKOWYCH, OFICJALNE POTWIERDZENIE PRZYJĘCIA NA STYPENDIUM PRZEZ ZAGRANICZNĄ UCZELNIĘ

TERMIN SKŁADANIA WNIOSKÓW MIJA 15 KWIETNIA 2000 ROKU

DODATKOWE INFORMACJE UZYSKAĆ MOŻNA W DZIALE NAUKI
LUB BEZPOŚREDNIO W SIEDZIBIE FUNDACJI IM. STEFANA BATOREGO
(TEL.: 022+622-12-89, FAX: 022+622-12-80, E-MAIL: jblinowska@batory.org.pl)

NAUKOWE STYPENDIA NATO

DLA
PRACOWNIKÓW NAUKOWYCH Z TYTUŁEM DOKTORA
W DOWOLNEJ DZIEDZINIE,
KTÓRZY NIE PRZEKROCZYLI 40-TEGO ROKU ŻYCIA

W CELU
PROWADZENIA PRACY NAUKOWEJ
W JEDNYM Z PAŃSTW CZŁONKOWSKICH NATO
(Belgia, Dania, Francja, Grecja, Islandia, Hiszpania, Holandia, Kanada, Luksemburg,
Niemcy, Norwegia, Polska, Portugalia, Republika Czeska, Stany Zjednoczone, Turcja,
Węgry, Wielka Brytania, Włochy)
LUB Z PAŃSTW PARTNERSKICH NATO:
(Albania, Armenia, Austria, Azerbejdżan, Białoruś, Bułgaria, Estonia, Federacja Rosyjska,
Finlandia, Gruzja, Kazachstan, Kirgizja, Litwa, Łotwa, Mołdawia, Rumunia, Słowacja,
Słowenia, Szwajcaria, Szwecja, Tadżykistan, Turkmenistan, Ukraina, Uzbekistan,
była Jugosłowiańska Republika Macedonii)

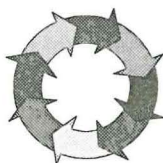
PRZEWIDZIANY CZAS TRWANIA STYPENDIUM
WYNOŚI 6-12 MIESIĘCY

WNIOSEK OBEJMUJE:

- formularz zgłoszeniowy
- kopię dyplomu, dokumentującego posiadanie stopnia doktora
- życiorys zawodowy oraz opis dotychczasowego przebiegu pracy
- opis planów naukowych w okresie stypendium
- zgodę kierownika jednostki przyjmującej na stypendium

TERMINY SKŁADANIA WNIOSKÓW:

15 kwietnia 2000 r.
15 października 2000 r.

DODATKOWE INFORMACJE UZYSKAĆ MOŻNA W DZIALE NAUKI WSP
LUB BEZPOŚREDNIO NA STRONACH INTERNETOWYCH

<http://www.nato.int/science/newmemb.htm>

<http://www.opi.org.pl>

ODPŁATNE KURSY JĘZYKA FRANCUSKIEGO

UNIwersytet GENEWSKI
ZAPRASZA ZAINTERESOWANE OSOBY
DO UCZESTNICTWA W KURSACH JĘZYKA FRANCUSKIEGO

PROponuje się dwa rodzaje kursów:

3-TYGODNIOWE KURSY SERYJNE

W TERMINACH POMIĘDZY

17.07. – 04.08.2000

7.08. – 25.08.2000

28.08. – 15.09.2000

18.09. – 06.10.2000

ORAZ

9-TYGODNIOWY KURS INTENSYWNY

W TERMINIE

17.07. – 15.09.2000

**KURSY OBEJMUJĄ KONWERSACJE, ZAJĘCIA STYLISTYCZNE, FONETYCZNE, KULTURALNE
I LITERACKIE**

UCZESTNICTWO W ZAJĘCIACH JEST ODPŁATNE:

470,00 FRF ZA KURS SERYJNY

2.100,00 FRF ZA KURS INTENSYWNY

UCZESTNICY POKRYWAJĄ
KOSZTY ZWIĄZANE Z ZAKWATEROWANIEM
I WYŻYWIENIEM – UNIwersytet POMAGA JEDYNIEM
W ZNALEZIENIU TAŃSZEJ KWATERY I STOŁÓWKI

UCZESTNICY MUSZĄ MIEĆ UKOŃCZONE 17 LAT

DODATKOWE INFORMACJE ZNALEŹĆ MOŻNA
W DZIALE NAUKI WSP

Osobom zainteresowanym nawiązywaniem kontaktów z zagranicą przypominamy, że w kwietniu mijają terminy poniższych konkursów:

- 15.04. – STYPENDIA KONFERENCYJNE DLA MŁODYCH PRACOWNIKÓW NAUKOWYCH (Fundacja im. Stefana Batorego),
- 30.04. – STYPENDIA NAUKOWE DLA OSÓB Z KRAJÓW EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ ZAINTERESOWANYCH BADANIAMI NAD HISTORIĄ, KULTURĄ I PROBLEMAMI POLSKI WSPÓŁCZESNEJ ZATRUDNIONYCH W POLSKICH PLACÓWKACH NAUKOWYCH (Kasa im. Józefa Mianowskiego).

Magdalena Gawrońska

Tę pozycję promował Redaktor Naczelny Wydawnictwa WSP Stanisław Podobiński w programie lokalnym TV (21 lutego o godz. 21.30). W tym samym dniu „Gazeta Wyborcza” pisała o tej pracy. My publikowaliśmy jej okładkę w poprzednim numerze naszego pisma. W tym numerze chcielibyśmy zaprezentować pracę, a najtrafniej to uczynić poprzez zacytowanie wstępu autorstwa Kierownika Zakładu Historii Najnowszej, współautora tomu, prof. dra hab. Ryszarda Szweda.

„Z uznaniem należy się odnieść do kolejnej już inicjatywy częstochowskiego środowiska historycznego. Dobrze to świadczy o jego aktywności naukowej i pomyślności badawczej. Stale ono bowiem poszukuje nowych obszarów badawczych i problemów historycznych. Po kilku wielce udanych opracowaniach poświęconych głównie dziejom politycznym i gospodarczym społeczności częstochowskiej podjęło ono badania nad różnymi aspektami życia codziennego tej społeczności. Od uprawiania klasycznej historiografii preferującej dzieje polityczne przeszło do badań nad historią społeczną» – czytamy w recenzji wydawniczej zbioru studiów i artykułów pt. *Życie codzienne w Częstochowie w XIX i XX wieku*.

I rzeczywiście, najnowsza publikacja będąca pokłosiem sesji naukowej zorganizowanej przez Zakład Historii Najnowszej WSP w Częstochowie w dniu 18 III 1999 r. przedstawia różne aspekty życia codziennego Częstochowy i jej mieszkańców. Znajdzie więc czytelnik opisy życia społeczno-kulturalnego na początku lat dwudziestych naszego wieku, znajdzie prace poświęcone życiu muzycznemu, obyczajom żołnierskim w garnizonie w latach międzywojennych, przynależności mieszkańców Częstochowy do stowarzyszeń i organizacji społecznych. Wzbudzą pewne zainteresowanie artykuły o życiu codziennym Żydów w II Rzeczypospolitej czy o postawie mieszkańców Częstochowy w samorządowych kampaniach wyborczych w latach 1919–1939.

Kilku autorów śmiało podjęło problematykę dotyczącą lat powojennych. Po raz pierwszy dowiadujemy się więc, jaki był bilans radzieckiej obecności w Częstochowie w latach 1945–46 oraz jaki wpływ wywarła Komisja Specjalna na życie codzienne mieszkańców Częstochowy w latach 1946–47.

Zamieszczony też został interesujący, nie pozbawiony akcentów osobistych, esej o życiu Częstochowy na przełomie XIX i XX wieku.

Autorami prac są prof. prof. – Henryk Dominiczak, Ryszard Szwed, Jan Walczak, ks. Jan Związek, dr dr – Zbigniew Grzędzielski, Franciszek Sobalski, Dariusz Złotkowski, mgr mgr Jerzy Badora, Waldemar Palus, Robert Majzner, Wanda Malko, Krzysztof Szpruch.

Większość autorów zamieszczała swe prace w poprzednich publikacjach wydanych przez Zakład Historii Najnowszej. Dla przypomnienia podajemy ich tytuły i lata wydania: *Częstochowa w pierwszych latach Polski Odrodzonej* (1994), *Z najnowszych dziejów Częstochowy* (1995), *Wielkie i małe problemy Częstochowy w Polsce Odrodzonej* (1995), *Spółczesność Częstochowy w latach 1918–1939* (1997), *Częstochowy drogi ku niepodległości* (1998).

Przygotowanie i wydanie 6 prac w ciągu kolejnych lat było możliwe dzięki zaangażowaniu się wielu znakomitych Autorów w problematykę badawczą prowadzoną przez Zakład Historii Najnowszej, dzięki życzliwej postawie władz Instytutu i Wydziału oraz dzięki ofiarnej pracy redaktorów Wydawnictwa WSP.

Wszystkim za to serdecznie dziękuję.

WYDAWNICTWO
Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie 1999

Redakcja naukowa
Ryszard SZWED
Waldemar PALUS

ŻYCIE CODZIENNE

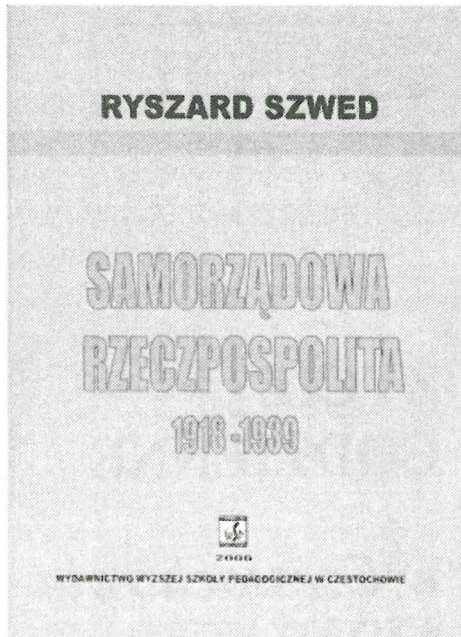
w *Częstochowie*
w XIX i XX WIEKU

Kierownik
Zakładu Historii Najnowszej
Wyższej Szkoły Pedagogicznej

Prof. dr hab. Ryszard Szwed

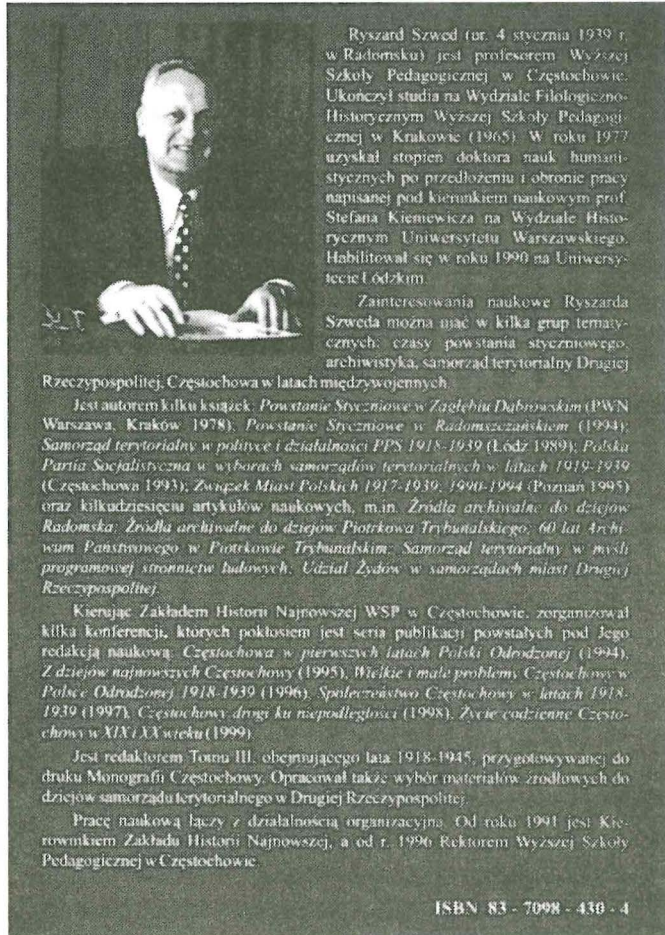
* * *

Jeszcze książka „*Życie codzienne w Częstochowie w XIX i XX wieku*” w opracowaniu redakcyjnym Ryszarda Szweda i Waldemara Palusa pachnie farbą drukarską, a już ukazała się praca, której okładkę tu prezentujemy.

„Niniejsza praca obejmuje jednorodny, lecz bardzo rozległy krąg tematyczny, dotyczący problematyki samorządu terytorialnego, którego rozwój w Polsce po roku 1990 spowodował wzmożone zainteresowanie nim wśród historyków, polityków, prawników i działaczy samorządowych. Współczesny samorząd w wielu dziedzinach nawiązuje do lat międzywojennych, stąd znajomość funkcjonowania samorządu w II Rzeczypospolitej ma szczególne znaczenie. Wśród historyków, zajmujących się powyższą problematyką, wyróżnia się Prof. Ryszard Szwed, Autor kilku książek i kilkudziesięciu artykułów poświęconych samorządowi terytorialnemu w latach 1918–1939. Wydawnictwo WSP w Częstochowie dokonało tu wyboru dziesięciu rozpraw i artykułów oraz zamieściło je w odrębnej publikacji pt. *Samorządowa Rzeczpospolita 1918–1939*. [...]

Do lektury wyboru rozpraw i artykułów, pomieszczonych w tej pracy, zachęca redaktor Wydawnictwa Stanisław Podobiński tymi słowami:

Ryszard Szwed (ur. 4 stycznia 1939 r. w Radomsku) jest profesorem Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Ukończył studia na Wydziale Filologiczno-Historycznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie (1965). W roku 1977 uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych po przedłożeniu i obronie pracy napisanej pod kierunkiem naukowym prof. Stefana Kiemewicza na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego. Habilitował się w roku 1990 na Uniwersytecie Łódzkim.

Zainteresowania naukowe Ryszarda Szweda można mieć w kilka grup tematycznych: czasy powstania styczniowego, archiwistyka, samorząd terytorialny Drugiej Rzeczypospolitej, Częstochowa w latach międzywojennych.

Jest autorem kilku książek: *Powstanie Styczniowe w Zagłębiu Dąbrowskim* (PWN Warszawa, Kraków 1978), *Powstanie Styczniowe w Radomszczańskim* (1994), *Samorząd terytorialny w polityce i działalności PPS 1918-1939* (Łódź 1989), *Polska Partia Socjalistyczna w wyborach samorządów terytorialnych w latach 1918-1939* (Częstochowa 1993), *Związek Miast Polskich 1917-1939, 1940-1994* (Poznań 1995) oraz kilkudziesięciu artykułów naukowych, m.in. *Źródła archiwalne do dziejów Radomska: Źródła archiwalne do dziejów Piotrkowa Trybunalskiego, 60 lat Archiwum Państwowego w Piotrkowie Trybunalskim; Samorząd terytorialny w miast programowej stronnictwa ludowych; Udział Żydów w samorządach miast Drugiej Rzeczypospolitej*.

Kierując Zakładem Historii Najnowszej WSP w Częstochowie, zorganizował kilka konferencji, których pokłosiem jest seria publikacji powstałych pod jego redakcją naukową: *Częstochowa w pierwszych latach Polski Odrodzonej* (1994), *Z dziejów najnowszych Częstochowy* (1995), *Wielkie i małe problemy Częstochowy w Polsce Odrodzonej 1918-1939* (1996), *Spoleczeństwo Częstochowy w latach 1918-1939* (1997), *Częstochowy, drogi ku niepodległości* (1998), *Życie codzienne Częstochowy w XIX-XX wieku* (1999).

Jest redaktorem Tomu III, obejmującego lata 1918-1945, przygotowywanej do druku Monografii Częstochowy. Opracował także wybór materiałów źródłowych do dziejów samorządu terytorialnego w Drugiej Rzeczypospolitej.

Pracę naukową łączy z działalnością organizacyjną. Od roku 1991 jest Kierownikiem Zakładu Historii Najnowszej, a od r. 1996 Rektorem Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.

ISBN 83 - 7098 - 430 - 4

Zamieszczone tu rozprawy i artykuły, obok roli poznawczej, mogą stać się inspiracją do podjęcia badań nad dziejami samorządu terytorialnego w Drugiej Rzeczypospolitej.

Tematyka ta trafiła na niezwykle kompetentnego Autora i znajduje wyczerpujące, erudycyjne opracowanie tym wartościowsze, że ujęte w sposób kompleksowy i niezwykle komunikatywny, mimo złożoności problematyki i konieczności używania terminologii prawn-administracyjno-historycznej”.

Promowanie tej pozycji cieszy nas w sposób szczególny. Na drugiej stronie okładki jest

nota biograficzna Autora prof. dra hab. Ryszarda Szweda, od roku 1991 Kierownika Zakładu Historii Najnowszej, a od roku 1996 Rektora naszej Uczelni. Pomieszczone zdjęcie pochodzi z archiwum Redakcji. Wprawdzie pominięto ten fakt, ale my i tak mamy satysfakcję, że nasza działalność przydatna jest w Uczelni.

* * *

12 kwietnia o godz. 17.00 odbędzie się w Ośrodku Promocji Kultury „Gaude Mater” promocja książki dr Elżbiety Hurnikowej z Instytutu Filologii Polskiej. Na obwołucie pracy, która jest już dostępna w księgarniach, a można ją będzie też nabyć na promocji, czytamy:

„Maria Pawlikowska-Jasnorzewska to monografia poświęcona życiu i twórczości jednej z największych poetek polskich XX wieku. Jest biografią w ścisłym sensie, obejmuje fakty z życia poetki, prezentuje wyjaśniające i dopełniające je dokumenty oraz ostrożne interpretacje w aspekcie psychologicznym, a także biografię środowiskową, ukazującą związki rodzinne, przyjaźnie, kontakty literackie. Autorka podjęła tradycyjne powinności monografisty, przedstawiając sumiennie twórczość Marii Pawlikowskiej – okoliczności powstania i wydania dzieł, użyte środki artystyczne, tradycjonalizm lub novum formalne oraz dwojako pojętą recepcję, tj. opinie krytyki ówczesnej oraz nowsze analizy, rozprawy, studia. Poddaje interpretacji teksty poetyckie i dramatyczne, sytuując je w kontekstach socjologicznych, artystycznych, filozoficznych. W pracy wykorzystano dokumenty, listy i inne źródła pochodzące ze zbiorów bibliotek i archiwów w Polsce, Londynie, Manchesterze oraz Wiedniu. Jest to studium naukowe z pogranicza poetyki, historii i socjologii literatury, ale jednocześnie książka o charakterze popularyzatorskim, dostępna dla każdego Czytelnika interesującego się postacią polskiej Safony”.

Zacytujmy też fragment *Słowa wstępnego* od Autorki: Nie jest łatwo wypowiadać się na temat życia poetki, o której jej siostra, Maria Magdalena Samozwaniec, napisała dwie wspomnieniowe książki: *Maria i Magdalena* i *Zalotnica niebieska*. Mają one tę przewagę nad przedsięwzięciem historyka literatury, że wyrosły z najbliższego kontaktu z poetką – ze wspólnego dorastania w jednym domu, u boku tych samych rodziców, w kręgu tych samych przyjaciół. Wszyscy, którzy bliżej zetknęli się z postacią Pawlikowskiej, bądź z innych źródeł znają szczegóły dotyczące jej życia, podkreślają na ogół zgodnie, że w książkach Magdaleny Samozwaniec jest wiele nieściśłości i ubarwień. Trudno się z tymi zastrzeżeniami nie zgodzić, ale uzupełnić je trzeba uwagą następującą. Jeśli w książkach Samozwaniec brakuje faktograficznej ścisłości, to niewątpliwie mają one inne zalety. Te wspomnienia odzwierciedlają klimat nie tylko rodzinnego domu, ale całej epoki, w jakiej wyrosły, ukształtowały się artystycznie i żyły obie siostry. Charakteryzują też ludzi i obyczaje, oddając tym nieocenioną przysługę nie tylko czytelnikom. A szowinizm rodzinny, o którym żartobliwie pisze Samozwaniec we wstępie do *Marii i Magdaleny*, miłość koncentrująca się na przedstawianej postaci – to jedna z tych wartości, bez których nie powstałyby jej wspomnienia, bez których nie może powstać żadna tego rodzaju książka [...].”

Nie patrz w słońce

Patrząc w „słońce” bez żadnego umiaru,
Można oślepnąć, bądź dostać udaru.

Zbigniew Grządzielski

INWAZJA KONWERSACJI

Kto uczył się języka niemieckiego? – Wielu, bardzo wielu. Ale ile spośród tych osób potrafi rozmawiać w tym języku? Tutaj liczba wyraźnie się zmniejsza. Brak swobody w wypowiedzaniu się w języku obcym zaobserwowałam także wśród studentów germanistyki naszej Uczelni i dlatego zawsze szukałam dróg, które pozwoliłyby im pozbyć się lęku i zmobilizowałyby ich do większej aktywności.

Kiedy rok temu lektorka DAAD-u mgr Karin Umlauff przedstawiła nam koncepcję tygodniowego treningu komunikacyjnego dla naszych studentów, pomysł od razu wydał mi się godny uwagi. (Pomysł ten, zawarty w książce dr Heinza Klipperta „Kommunikationstraining”, przewidziany został dla uczniów niemieckich szkół średnich. My postarałyśmy się tę koncepcję przystosować do potrzeb nauczania języka obcego.) W zespole czteroosobowym, wraz z mgr Mieczysławą Materniak i mgr Małgorzatą Niemiec-Knaś, przygotowałyśmy program dla naszych studentów. Projekt odbywał się na przestrzeni jednego, całego tygodnia, w czasie którego miały miejsce różnorodne zajęcia komunikacyjne.

Celem projektu była nie tylko poprawa wypowiedzi naszych studentów, ale także pobudzenie ich do refleksji nad znaczeniem sprawności komunikacyjnej w uczeniu się języka obcego i czynnikami wspomagającymi komunikację oraz takimi, które ją zakłócają lub hamują. Nie mniej istotnym celem było uświadomienie studentom, że ich sukces zależy w bardzo dużej mierze od nich samych, od ich zaangażowania i woli walki ze swoimi słabościami i lękami. W trakcie swoich rozważań studenci zauważyli, jak bardzo ważna jest ich praca w grupie oraz ich wzajemny stosunek do siebie.

Ubiegłoroczny projekt został odebrany przez naszych studentów bardzo dobrze i jak wykazała ankieta końcowa, prawie wszyscy z nich czuli się po zakończeniu projektu pewniej a publiczne wypowiedzi nie przerażały ich już tak bardzo. Wyjątkami byli tutaj tylko ci, którzy już przed rozpoczęciem projektu nie mieli kłopotów z w wypowiedzaniem się po niemiecku. Jeden ze studentów podsumował projekt pisząc: „*Teraz wiem, że mówienie po niemiecku nie boli*”.

Ponieważ jestem przekonana, że taka forma zablokowanych zajęć komunikacyjnych może przynieść ogromne rezultaty, postanowiłam, pomimo braku głównej pomysłodawczyni mgr Karin Umlauff, powtórzyć w tym roku akademickim projekt dla pierwszego roku oraz stworzyć możliwość kontynuacji dla roku drugiego. Studenci pierwszego roku mieli okazję przeżyć swój tydzień „inwazji konwersacji”, jak sami go nazwali, od 21.02. do 25.02.2000.

Oto ich relacje, zawarte w sprawozdaniach, o napisanie których ich poprosiłam:

1. Pierwsze wrażenia

Wiadomości o projekcie nie przyjąłam z wielkim entuzjazmem, wręcz przeciwnie – z pewnym dystansem. Obawiałam się, jak zaprezentuję się na tle innych dziewczyn z roku, jak zostanę przez nie oceniona, tym bardziej, że mówienie po niemiecku nie należało do moich najmocniejszych stron. Moje uprzedzenia okazały się jednak bezpodstawne, a tydzień spędzony na tych nietypowych zajęciach na pewno pozostanie długo w mojej pamięci.

Karolina Pośpiech

Będąc studentką przyzwyczajoną do tradycyjnych metod nauczania sądziłam, że założenia projektu nie można nawet częściowo zrealizować w ciągu jednego tygodnia. Podchodziłam do niego dość sceptycznie. Wydawało mi się, że będą to suche zajęcia, z których nic nie wyniesiemy. Okazało się jednak, że bardzo się myliłam.

wypowiedź anonimowa

Projekt – moje pierwsze myśli to: sztuczne, nudne zajęcia trwające w dodatku po kilka godzin dziennie. Jednak już w poniedziałek zaskoczyły wszystkich: i forma i sposób ich prowadzenia. W końcu trudno było uwierzyć, że tak mizernie zapowiadające się przedsięwzięcie okaże się prawdziwym sukcesem.

Monika Wrzosek

2. Chwila refleksji

Celem zajęć było przełamanie bariery językowej, czyli strachu przed wypowiedaniem się. Taka bariera bowiem paraliżuje nas i niejednokrotnie utrudnia odpowiedź na pytanie zadane przez wykładowcę. Boimy się reakcji zarówno wykładowcy jak i współstudentów, gdy udzielimy błędnej odpowiedzi.

Bogusia Mateusiak

Otwarcie rozmawialiśmy o tym, co nam przeszkadza w nauce języka, czego się boimy i co należy zrobić, aby ta sytuacja się zmieniła.

Ania Szwarczewska

Pewne wyznaczniki, które omówiliśmy oczywiście w języku niemieckim, o szanowaniu godności, o szanowaniu wypowiedzi drugiej osoby pozwoliły nam przełamać barierę strachu krępującą wypowiedzi publiczne.

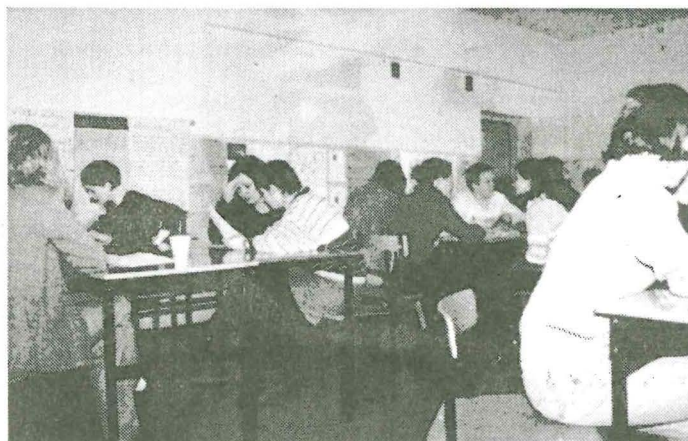
Ewelina Sztykiel

3. Formy pracy

Jedną z zasad obowiązujących w czasie projektu była w praca grupach. Skład grup był bardzo często zmieniany (na drodze losowania), aby dać studentom możliwość wypowiedzi przed innymi osobami niż te, z którymi pracują na co dzień i które dobrze znają.

Prawie każde zadanie wykonywałam w innym gronie osób. W ten sposób mogliśmy się wzajemnie lepiej poznać. Nauczyłam się też dzięki temu pracy z innymi.

Bogusia Mateusiak

Praca w grupach daje możliwość wypowiedzi wielu studentom w tym samym czasie

Ćwiczenia językowe były zróżnicowane tematycznie oraz pod względem formy. Przypominaliśmy sobie zarówno śmieszne historyjki z dzieciństwa, układaliśmy bajki, prowadziliśmy śledztwo, jak i prowadziliśmy dyskusje na poważne tematy.

Agnieszka Sitek

Najtrudniejszym zadaniem było przeprowadzenie zebrania mieszkańców miasteczka Westheim, w czasie którego miała zapaść decyzja, czy wybudować fabrykę, czy też stworzyć kurort

Najbardziej podobało mi się w projekcie to, że wszystko odbywało się stopniowo tzn.: na początku rozmawialiśmy o rzeczach prostych, wspominaliśmy dzieciństwo, układaliśmy bajki. Dopiero później przechodziliśmy do tematów coraz trudniejszych.

Kasia Sikora

Tydzień bez stresu, w przyjemnej atmosferze, w formie zabawy, a jednak wyczerpujący i zmuszający do myślenia. Zabawy, rozmówki na pozór banalne i wydawałyby się dla dzieci rozwijały naszą wyobraźnię, poszerzały słownictwo i pozwalały na swobodniejsze, nieskrępowane wypowiedzianie się, zwłaszcza, że nikt nad nami nie stał i nie poprawiał bez przerwy naszych błędów. Bardzo utkwiły mi też w pamięci „prace ręczne” tzn. rysunki, collage itp., bowiem dzięki nim rozwijała się nasza wyobraźnia.

Monika Kisiel

Studenci próbują przełać wrażenia całego tygodnia na papier

Powiązanie naszych zajęć ze sztuką (malowaniem, robieniem plakatów i collagów) przy obecności refleksyjnej muzyki sprawiło, że warsztaty te były ciekawsze, bardziej twórcze.

Ewelina Sztykiel

Tworzenie plakatów i kolażów nie było celem samym w sobie, lecz zawsze prowadziło do rozmowy, stwarzało możliwość wypowiedzi przed kilkusobową grupą.

*Co kryją w sobie kolaże innych grup?
Spróbujmy odgadnąć*

4. Rezultaty

Myślę, że każdemu z nas choć trochę te zajęcia pomogły. Zapewne każdy zdaje sobie sprawę, że nie od razu można się przełamać i swobodnie wypowiadać się w obcym języku. Trzeba się jednak starać i krok po kroku przewycięzać tę trudność.

wypowiedź anonimowa

Ten projekt poszerzył zarówno moje słownictwo jak i moje horyzonty myślowe. Sprawił także, że mam jeszcze więcej zapału do dalszej nauki języka, aby w przyszłości móc się nim jeszcze lepiej posługiwać. Myślę, że dzięki takim projektom (...) będę w przyszłości dobrym nauczycielem.

Bogusia Mateusiak

Poprzez liczne zabawy i quizy chłoniliśmy wręcz całe ilości nowych słów i zwrotów, powiedzeń, które wciąż były używane w nowych sytuacjach, nowym otoczeniu – otoczeniu, w którym musieliśmy się odpowiednio odnaleźć, tzn. umiejętnie zareagować w danej chwili, umiejętnie odpowiadać i przekonywać o swoich racjach.

Ewelina Szykiel

Zajęcia przełamały skostniałe nawyki studiowania, szarą rzeczywistość studentów. Zajęcia pomogły nam nauczyć się sztuki właściwego udziału w zajęciach i zdobycia rzetelnej wiedzy oraz pragnienia zabrania głosu. (...) Projekt ten pozwolił nam rozwijać się, pozwolił nam zaufać sobie i wysiłkiem woli zapanaować nad swoim strachem lub nieśmiałością.

Agnieszka Puzio

Publiczne rozwiązywanie problemów uświadomiło nam, że najważniejsza jest walka z naszymi uprzedzeniami i zahamowaniami.

Gosia Dądela

Być może w przyszłości będziemy pedagogami. Projekt ten pokazał nam, jak być dobrym pedagogiem, jak przyciągnąć do siebie uwagę wszystkich uczniów, jak prowadzić zajęcia, aby wszystkim się podobały, jak przygotować bezstresowe lekcje, dzięki którym można się dużo nauczyć.

wypowiedź anonimowa

Zajęcia ze studentami całego roku sprawiły nam dużo satysfakcji, posłużyły odprężeniu, lepszemu poznaniu się, ukierunkowały wielu na niekonwencjonalne metody nauki i nauczania języka (które czasami są bardziej efektywne niż konwencjonalne), ale także zmusiły do refleksji i zadania sobie pytań: „Nad czym muszę szczególnie popracować? Czego nie powinienem się bać? Jakie błędy popełniam ja ucząc się języka a jakie prowadzący?”

Piotr Kopacki

Uważam, że tydzień ten sprzyjał nie tylko naszej znajomości języka niemieckiego i pogłębianiu znajomości słownictwa, ale również uczył nas, jak należy pracować z młodzieżą, aby lekcja była ciekawsza i bardziej kreatywna. W końcu my też będziemy nauczycielami!

Agnieszka Puzio

Nie ukrywam był to również czas doskonałej odskoczni od codziennych zajęć, choć nie pozbawiony obowiązków. Sądzę, że „Projekty” mogłyby się odbywać przynajmniej na początku każdego semestru. Ich dobre strony są przecież widoczne na „zwykłych” zajęciach. Pomysł pani Rusek zyskałby z pewnością większe znacznie i popularność, gdyby zaangażowanych w niego twórców było więcej

Monika Wrzosek

Od Redakcji: Relację i dokumentację fotograficzną z przebiegu tygodnia „inwazji konwersacji” przygotowała dla Czytelników „Res Academicae” mgr Beata Rusek z Instytutu Filologii Obcych.

WSP OD KUCHNI

Tytułem obiecującym zaprezentowania „kulisów” naszej akademickiej społeczności przewrotnie skuliśmy Czytelników do zainteresowania się tym materiałem. Faktycznie chcemy dziś napisać parę słów o pracy jedynej stołówki. Wprawdzie Uczelnia posiada wiele obiektów, wyposażonych w barki prowadzone przez agentów, oferujące napoje, kanapki, dania gorące..., ale stołówkę ma jedną – w Gmachu Głównym przy ul. Waszyngtona 4/8. Oczywiście przy stołówce działa też bufet, obsługiwany przez pracowni-

Od wczesnego rana w stołówce jest tłoczno. Można zjeść śniadanie, podyskutować, przygotować się do zajęć

ków stołówki. Zespół stołówki kierowany od lat przez p. Alicję Tomaszewicz, liczy łącznie z Nią 11 osób. W tym gronie jest tylko jeden mężczyzna p. Tomasz

Biś, nad czym boleją Jego koleżanki, którym po latach pracy, dźwigania kotłów dokuczają schorzenia kręgosłupa. A kotły są pokaźne, biorąc pod uwagę potrzebę wydania średnio 390 obiadów dziennie. Praca w stołówce zaczyna się od świtu. Pierwsza faza – obróbka brudna: obieranie warzyw na zupę, surówkę, ziemniaków. Robi się to w pomieszczeniach piwnicznych. Potem precyzyjne szykowanie porcji. Aż trudno sobie wyobrazić – nie widząc tego – że waga każdego np. kotleta jajecznego sprawdzana jest przed obróbką termiczną na wadze. O świcie pracownicy kuchni przygotowują też, bez mała każdego dnia, gorącą „ofertę” do bufetu, który już od godz. 9.00

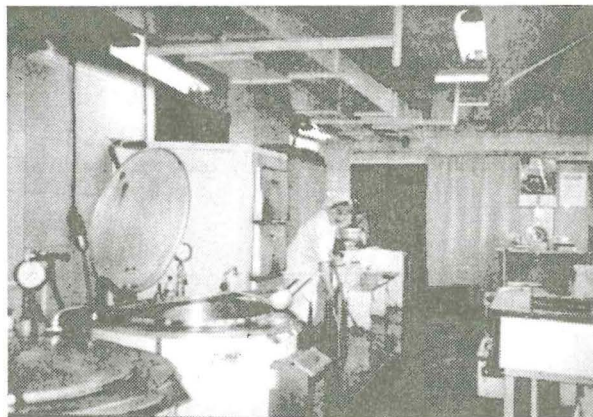
Ileż to ziemniaków trzeba obrać każdego dnia dla blisko czterystu stołówkowiczów!

służy urozmaiconym asortymentem pracownikom i studentom tego obiektu. Sala stołówki od rana jest wypełniona. I to nie tylko przez użytkowników bufetu, także przez studentów oczekujących na zajęcia, konsultujących w gronie koleżeńskim zadaną przez wykładowców tematykę, wymieniających się materiałami. Tym ostatnim pomocą służy punkt ksero, pracujący obok bufetu. Pełny komfort studencki!

Od godz. 12.30 zaczyna się wydawanie obiadów. Znaczna część bywalców stołówki korzysta z abonamentów. W ich ramach obiad studencki kosztuje jedynie 3,20 zł, pracowniczy – 5,00 zł. Można też wykupić obiad „doraźnie”. Wówczas za porcję zupy trzeba zapłacić 2 zł, za zestaw drugiego dania – 5 zł.

W bufecie – dla każdego „coś dobrego”

Kuchnia musi lśnić czystością

Z tej formy sprzedaży korzystają głównie studenci zaoczní, przy czym chętnych na zupę w każdym dniu jjazdu jest ok. 50 osób, ok. 150 preferuje „dania drugie”.

Porcje precyzyjnie są ważone

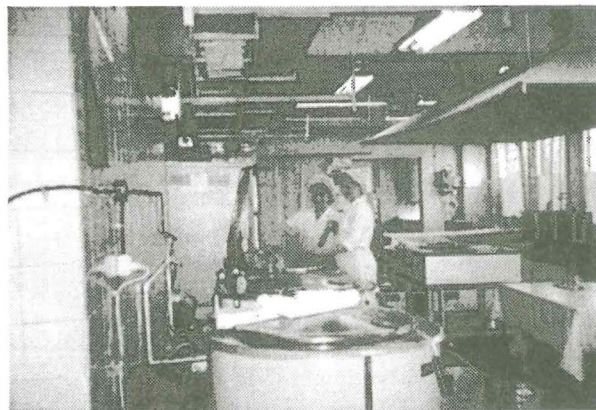
świeżenia się pracownika przed założeniem nowego fartucha do „obróbki czystej”. A jak tu zmieniać każdego dnia dwa razy fartuch, jeśli ich roczny przy-

Oj, nie każda Pani chce być uwidoczniiona przy wydawaniu obiadów

nie przemywać, a najszybszą i najefektywniejszą metodą jest spłukiwanie węzami. Stoją potem nasze sympatyczne Panie w wodzie (dobrze, że nie po kolana, jak Andzia z popularnej przyśpiewki), mięknią im buty, które w myśl przepisów mają im służyć przez rok. Nie sposób wytrwać przez rok w tym samym obuwiu, trzeba więc – podobnie jak fartuchy – z własnych środków kupować następne. Aż dziw, że przy tylu obowiązkach i problemach zespół naszej stołówki jest pogodny, życzliwy, każdemu stara się dogodzić, sprostać każdemu życzeniu („proszę mniej zupy”, „czy można więcej surówki?”), zadowolić pytania „kapryśników” (czy dziś jest zupa wegetariańska?). W trudach Ich pracy zbawienne byłoby przyjmowanie praktykantów ze szkoły gastronomicznej, co praktykuje wiele stołówek akademickich w kraju. Trzeba wprawdzie za to płacić, ale opłata pięciu praktykantów nie przekroczyłaby wartości jednego etatu, a korzyści byłyby obustronne. Zespołowi byłoby łatwiej sprostać zadaniom, a młodzież miałaby sposobność doskonalenia swoich wiadomości teoretycznych, przyuczenia się do przygotowywania i podawania

Pracownicy stołówki narzekają, że wraz ze zwiększającą się liczbą studentów, a tym samym i użytkowników stołówki akademickiej, nie przyrastają im pobory. Te kształtują się średnio na poziomie 580 zł netto. Ale nie tylko na to użalają się. Mimo wielokrotnych interwencji niesprawną jest klimatyzacja, z natrysku nie można korzystać, by nie zalać magazynów, a przepisy wymagają nie tylko zmiany fartucha po zakończeniu „obróbki brudnej”, ale i od-

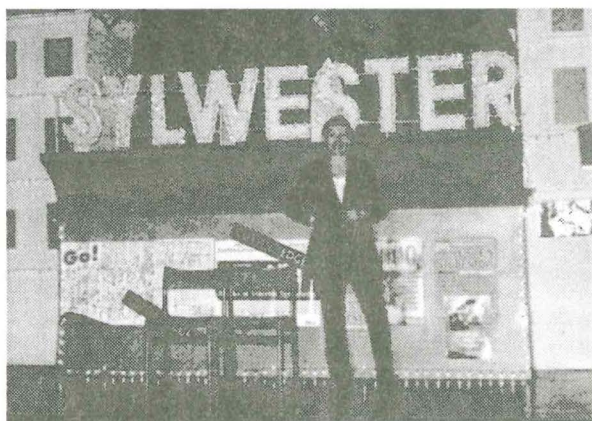
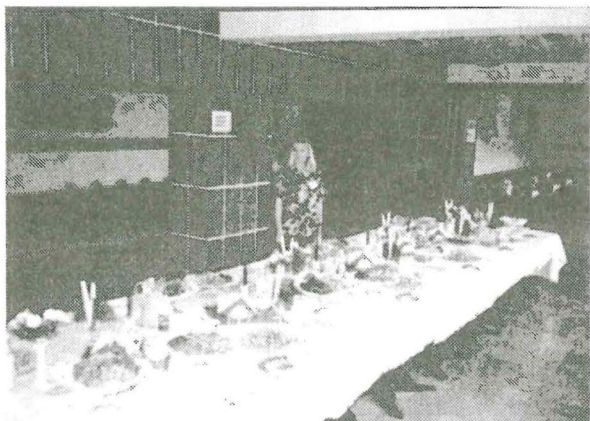
Nielatwo mieszać w 150-litrowych kotłach

dział na każdego pracownika wynosi dwie sztuki? Z pralni każdorazowo wracają coraz bardziej uszkodzone. Trzeba cerować, albo kupować na własny koszt, bowiem konsumentowi należy się zaprezentować schludnie. I do tego z śmiechem na twarzy, niezależnie od problemów osobistych i zawodowych. Dobrze, że konsumenci zza okienka nie widzą butów pań krzątających się po magazynach, kuchni, zmywalni. Wszystkie pomieszczenia trzeba nieustan-

Żeby jeść – trzeba płacić. Ale widać obie strony są zadowolone

potraw, zadbałyby o czystość stołów obleganych przez użytkowników stołówki. Zwłaszcza studenci zaocni – żalą się pracownicy stołówki – żywią przeświadczenie, że skoro płacą za studia, ich stołówkowy przykaz samoobsługi nie obowiązuje.

„Pańskie oko konia tuczy”, tak więc Pani Kierowniczka rzuca ostatnie spojrzenie na stół bankietowy i salę balową zanim wejdą goście

Stołówka WSP na co dzień karmi nas smacznie i zdrowo. Kolejność wymienionych zasług nie jest przypadkowa. Gdy w Dzienniku TV (23 lutego o godz. 20.00) prezentowano 104-letniego p. Stanisława Weshmanna, powiedział: „Nigdy nie zastanawiałem się, co jest zdrowe, co nie, ale co smakuje”. Może to

recepta na długie życie? Od święta pracownicy stołówki potrafią wyczarować cuda na stołach okolicznościowych. Dużym zainteresowaniem cieszyły się w niedawnych jeszcze czasach organizowane przez naszą stołówkę wesela, bale i studniówki. Ponieważ stołówka nie prowadzi odrębnej działalności gospodarczej, zaniechano tej formy promocji Uczelni i wspierania jej kasy. Teraz kunszt dekoracyjny zespołu można podziwiać np. przy okazji spotkania inauguracyjnego. Tajemnicą tych sukcesów, o których pozwoliliśmy sobie napisać, bo chcemy wyróżniać dokonania wszystkich osób, niezależnie od miejsca w statystykach kadrowych, jest być może to, że zespół jest zgrany, jak rzadko który w Uczelni. Tak trzymać!

Zespół stołówki dba również o wyposażenie sali posiedzeń Senatu na spotkania okolicznościowe

Fot. A. Pietrzyk

Filozof

Syty głodnego nigdy nie zrozumie,
Bieda nie mieści się w jego rozumie.

Zbigniew Grzędzielski

REDAKTORA PORTRET WŁASNY

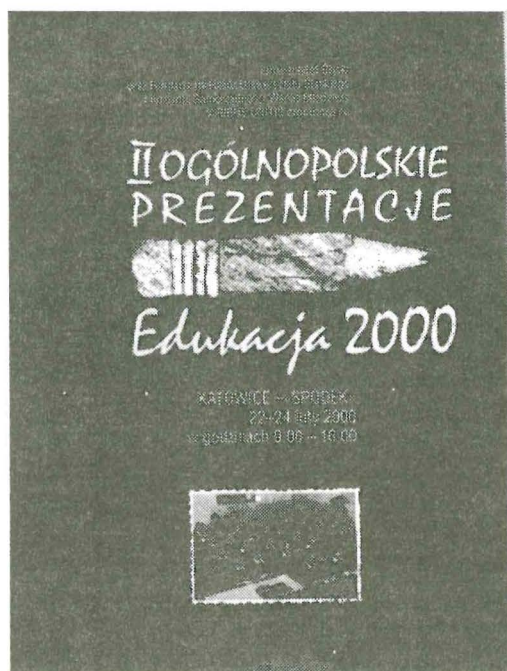
W wydaniu „Życia Częstochowy” z 3 marca w rubryce „Częstochowian zyciorysy niezwykle” Andrzej Kalinin prezentuje Stanisława Podobińskiego, znanego dobrze w naszej społeczności. Nie z każdym zdaniem autora można się zgodzić, ale niekwestionowane są stwierdzenia: „Znany w mieście niespokojny duch. Uczestniczy w każdym niemal wydarzeniu artystycznym czy kulturalnym. I dobrze, bo swoją osobowością i znawstwem sztuki przydaje tym imprezom znaczenia. [...] Ale przede wszystkim jest redaktorem naczelnym Wydawnictwa Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie, o którym słychać już nie tylko w kraju”. Bez wątpienia, fakt, że „słychać” o naszym Wydawnictwie jest zasługą Redaktora, który dba o promocję prac wydawanych przez Wydawnictwo WSP. „Sławi [...] to swoje wydawnictwo jak może i gdzie może na świecie” – napisał Andrzej Kalinin. „Częstochowianin” rodem ze Stróżnej, o którym można przeczytać obszerny biogram w cytowanej gazecie, ukończył niedawno pięćdziesiąt lat (jest spod znaku Wodnika). Zachował niekiedy młodzieńczą niefrasobliwość, a doczekał się nie tylko wielokrotnych notek biograficznych, ale i kilku portretów pędzla naszego artysty prof. Ryszarda Osadczego. Z kolekcji wybraliśmy jeden, choć każdy niezwykle trafnie oddaje naszego Redaktora.

Zdjęcie portretu – A. Pietrzyk

SZCZĘŚLIWA TRZYNASTKA?

Poniżej przedstawiony materiał nie wymaga komentarza.

II OGÓLNOPOLSKIE
PREZENTACJE
Edukacja 2000

Szanowni Państwo,

Uniwersytet Śląski oraz Fundacja na Rzecz Rozwoju Samorządności Wśród Młodzieży „Viribus Unitis” mają zaszczyt powitać Państwa na kolejnej edycji Ogólnopolskich Prezentacji EDUKACJA 2000.

Ogólnopolskie Prezentacje EDUKACJA 2000 przeznaczone są dla młodzieży szkół średnich i studentów wyższych uczelni zainteresowanych polską ofertą edukacyjną w zakresie wszelkiego rodzaju studiów oraz programów.

Patronat nad imprezą objęli:

- Minister Edukacji Narodowej prof. dr hab. Mirosław Handke,
- Wojewoda Śląski Marek Kempski,
- Prezydent Miasta Katowice Piotr Uszok,
- Kurator Oświaty i Wychowania w Katowicach Piotr Skrzypecki,
- JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab. Tadeusz Ślawek.

Jako organizatorzy tej imprezy mamy nadzieję, że będzie ona okazją do nawiązania wielu interesujących kontaktów i przyniesie wymierne korzyści zarówno dla Wystawców jak i Gości.

Organizatorzy

Katowice, dn. 22 lutego 2000

Komunikat z 3 marca 2000 roku

Na stronie [http:// ks.sejm.gov.pl.:8009/kadq/072/3072200.htm#076](http://ks.sejm.gov.pl.:8009/kadq/072/3072200.htm#076) znajduje się stenogram obrad Sejmu z 1 marca 2000 roku, w trakcie których odbyło się pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o utworzeniu Komitetu Badań Naukowych, w tym wystąpienia Ministra Nauki, stanowiska klubów oraz zapytania posłów.[...] 2 marca br. odbyło się głosowanie. [...] W dyskusji zgłoszono wniosek [...] o odrzucenie projektu w pierwszym czytaniu. [Od Redakcji: wniosek został przyjęty].

DOKUMENTY

Poniżej podajemy wykaz tegorocznych zarządzeń wewnętrznych Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Niektóre z nich, które powinny zainteresować większy krąg Czytelników, przytaczamy w pełnym brzmieniu.

Zarządzenie wewnętrzne R-0210/1/2000 Rektora WSP w Częstochowie z dnia 4.01.2000 r. w sprawie odpłatności za zajęcia dydaktyczne w Podyplomowym Studium Poradnictwa Zawodowego.

Zarządzenie wewnętrzne R-0210/2/2000 Rektora WSP w Częstochowie z dnia 4.01.2000 r. w sprawie wynagrodzenia nauczycieli akademickich za godziny realizowane w Podyplomowym Studium Poradnictwa Zawodowego.

Zarządzenie wewnętrzne R-0210/3/2000 Rektora WSP w Częstochowie z dnia 28.01.2000 r. w sprawie zasad przyjęć na I rok studiów dziennych i zaocznych w WSP w Częstochowie na rok akademicki 2000/2001.

Zarządzenie wewnętrzne R-0210/4/2000 Rektora WSP w Częstochowie z dnia 28.01.2000 r. w sprawie powołania Zespołów do okresowych ocen nauczycieli akademickich.

Zarządzenie wewnętrzne R-0210/5/2000 Rektora WSP w Częstochowie z dnia 28.01.2000 r. w sprawie powołania Rektorskiej Komisji ds. nagród dla nauczycieli akademickich.

Zarządzenie wewnętrzne R-0210/6 /2000 Rektora WSP w Częstochowie z dnia 15.02.2000 r. w sprawie zasad finansowania wykładów gości zaproszonych.

Zarządzenie wewnętrzne R-0210/7/2000 Rektora WSP w Częstochowie z dnia 15.02.2000 r. w sprawie finansowania i organizacji przez Uczelnię plenerów plastycznych i obozów sportowych ujętych w obowiązujących planach studiów dziennych i zaocznych.

Zarządzenie wewnętrzne R-0210/8/2000 Rektora WSP w Częstochowie z dnia 15.02.2000 r. w sprawie zasad ewidencjonowania składników majątku WSP.

Zarządzenie wewnętrzne R-0210/9/2000 Rektora WSP w Częstochowie z dnia 15.02.2000 r. w sprawie zasad finansowania wizyt cudzoziemców.

Zarządzenie wewnętrzne R-0210/10/2000 Rektora WSP w Częstochowie z dnia 23.02.2000 r. w sprawie odpłatności za zajęcia dydaktyczne na studiach podyplomowych: zarządzanie dla oświatowej kadry kierowniczej (w Rybniku).

Zarządzenie wewnętrzne R-0210/11/2000 Rektora WSP w Częstochowie z dnia 23.02.2000 r. w sprawie wynagrodzenia nauczycieli akademickich za realizację zajęć na studiach podyplomowych: zarządzanie dla oświatowej kadry kierowniczej (w Rybniku).

Zarządzenie wewnętrzne R-0210/12/2000 Rektora WSP w Częstochowie z dnia 02.03.2000 r. w sprawie struktury organizacyjnej WSP w Częstochowie.

**ZASADY PRZEPROWADZANIA EGZAMINU WSTĘPNEGO NA I ROK STUDIÓW
W WYŻSZEJ SZKOLE PEDAGOGICZNEJ W CZĘSTOCHOWIE NA ROK 2000/2001**

§ 1

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie przyjmuje kandydatów na I rok studiów dziennych, zaocznych w ramach limitów ustalonych dla poszczególnych kierunków na podstawie zdanego egzaminu wstępnego, na podstawie konkursu świadectw lub rozmowy kwalifikacyjnej i na podstawie złożonych dokumentów. Zakres egzaminu wstępnego określa załącznik Nr 1 do niniejszych Zasad.

§ 2

Egzamin ma charakter konkursowy. Oceny uzyskane w wyniku postępowania kwalifikacyjnego są przeliczane na punkty (poza kierunkiem Pedagogika – studia dzienne) zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszych Zasad.

§ 3

Laureaci i finaliści olimpiad stopnia centralnego oraz laureaci i finaliści eliminacji okręgowych olimpiady fizycznej, chemicznej, biologicznej, matematycznej, ochrony środowiska i wiedzy technicznej przyjmowani są na I rok studiów bez postępowania kwalifikacyjnego przez wydziałowe komisje rekrutacyjne (załącznik Nr 3).

Zwolnienie ze sprawdzianu na specjalności pedagogika z wychowaniem fizycznym następuje na podstawie zaświadczenia stwierdzającego posiadanie aktualnej I lub mistrzowskiej klasy sportowej wydanego przez odpowiedni Zarząd PZS (właściwy dla dyscypliny sportowej uprawianej przez kandydata), a w przypadku sportowców uprawiających zespołowe gry sportowe, zaświadczenia stwierdzającego aktualne członkostwo w reprezentacji Polski (wydane przez Zarząd PZS).

Przyjmowanie bez egzaminu wstępnego absolwentów Szkół Zjednoczonego Świata z maturą IB oraz szkół brytyjskich z maturą A-level, z uwzględnieniem opóźnionego terminu wydawania ww. świadectw na zasadzie przyjęcia warunkowego.

Ogólna liczba ww. laureatów, finalistów i maturzystów nie może przekraczać 50% ustalonego limitu przyjęć na dany kierunek studiów.

§ 4

1. Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadzają komisje wydziałowe powołane przez dziekana.
2. Rektor powołuje uczelnianą komisję rekrutacyjną.
3. Przewodniczącym komisji uczelnianej jest rektor lub wyznaczony przez niego prorektor.
4. Przewodniczącym komisji wydziałowej jest dziekan lub wyznaczony przez niego prodziekan. W razie konieczności powołania kilku komisji wydziałowych – dziekan na ich przewodniczących powołuje prodziekana lub innego nauczyciela akademickiego, profesora lub doktora, sam przyjmując rolę koordynatora postępowania kwalifikacyjnego (rekrutacyjnego) na wydziale.
5. Do zadań komisji wydziałowej należy w szczególności:
 - kompletowanie dokumentów kandydatów;
 - stawianie wniosków, na podstawie dokumentów, o dopuszczenie kandydatów do postępowania kwalifikacyjnego;
 - zawiadomienie kandydatów o terminie postępowania kwalifikacyjnego;
 - przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego;
 - zawiadomienie kandydatów o wynikach postępowania kwalifikacyjnego;
 - przyjmowanie na studia w ramach ustalonego przez senat limitu;
 - przekazanie kompletu dokumentów kandydatów przyjętych na I rok oraz całej dokumentacji rekrutacyjnej do działu nauczania;
 - zwrot dokumentów osobom nie przyjętym na I rok studiów.
6. Do zadań komisji uczelnianej należy w szczególności:
 - zorganizowanie przygotowania tematów egzaminów pisemnych i ustnych;
 - koordynacja i nadzór nad pracą komisji wydziałowych;
 - rozpatrywanie odwołań od decyzji komisji wydziałowych.

7. Po negatywnym rozpatrzeniu odwołania przez Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną – Rektor rozpatruje odwołania.

§ 5

1. Do egzaminowania uprawnieni są nauczyciele akademicki szkoły wyższej oraz nauczyciele szkół średnich, jeżeli o to wystąpi przewodniczący UKR, delegowani przez właściwe władze oświatowe, posiadający co najmniej czteroletni staż pracy dydaktycznej.
2. Zestawy tematów, będących podstawą do opracowania szczegółowych pytań egzaminacyjnych oraz zagadnienia rozmowy kwalifikacyjnej są udostępniane kandydatom najpóźniej trzy miesiące przed egzaminem wstępnym.
3. Pisemny egzamin wstępny jest anonimowy.
4. Kandydat może otrzymać zaświadczenie o uzyskanych ocenach i liczbie punktów z poszczególnych przedmiotów egzaminacyjnych oraz o sumie punktów uzyskanych w wyniku postępowania kwalifikacyjnego.
5. Kandydaci, którzy w wyniku postępowania kwalifikacyjnego otrzymali ze wszystkich przedmiotów oceny końcowe co najmniej dostateczne, ale nie zostali przyjęci na I rok danego kierunku, mogą ubiegać się o przyjęcie na inny kierunek studiów w ramach ustalonego limitu – jeżeli wymagania postępowania kwalifikacyjnego były takie same.

§ 6

1. Obywatele polscy, którzy ukończyli szkołę średnią za granicą mogą ubiegać się o przyjęcie na I rok studiów na ogólnych zasadach określonych przez senat Uczelni. Kandydat powinien przedłożyć zaświadczenie (uzyskane we właściwym dla miejsca zamieszkania kandydata kuratorium oświaty) o równoważności uzyskanego świadectwa z polskim świadectwem maturalnym /zgodnie z Zarządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15.X.1997 w sprawie zasad i trybu nostryfikacji świadectw uzyskanych za granicą (MP Nr 78 poz.739)/.
2. Kandydaci na studia wymienieni w ust.1 obowiązani są do:
 - a) złożenia w szkole wyższej dokumentów w terminie:
 - 15.06.2000 studia dzienne
 - 14.07.2000 studia zaoczne
 - b) uzyskania pozytywnych ocen z egzaminu wstępnego z przedmiotów przewidzianych dla danego kierunku lub uzyskania odpowiedniej ilości punktów na kierunku pedagogika.

§ 7

Od kandydatów na I rok studiów wymagane są dokumenty:

- 1) wypełniony według ustalonego wzoru formularz, zawierający podanie;
- 2) świadectwo dojrzałości w oryginale;
- 3) orzeczenie lekarskie, stwierdzające brak przeciwwskazań do wykonywania zawodu nauczyciela zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 4) cztery fotografie o wymiarze 37x52 mm bez nakrycia głowy na jasnym tle;
- 5) dowód wpłaty manipulacyjnej, wnoszonej przez osobę ubiegającą się o przyjęcie na studia w roku akademickim 2000/2001;
- 6) ponadto: kandydaci na studia zaoczne nauczycielskie, którzy są czynni zawodowo składają: zaświadczenie o pracy zawodowej w placówkach dydaktyczno-wychowawczych.
- 7) kandydaci na studia zaoczne nauczycielskie 4-letnie magisterskie składają: oryginał dyplomu ukończenia SN.

Wszystkie dokumenty należy składać w instytutach lub dziekanatach danego wydziału:

- na studia dzienne do 15.06.2000 roku,
- na studia zaoczne do 14.07.2000 roku.

Termin egzaminu wstępnego na studia dzienne: 26.06.2000 – 10.07.2000

Do zasad przeprowadzania egzaminu wstępnego na I rok studiów w WSP w Częstochowie
w roku akademickim 2000/2001

Kryteria kwalifikacji na studia w roku akademickim 2000/2001
Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie

kierunek–specjalność (system i rodzaj studiów)	kryterium–zakres (forma, przedmioty itp.)
Administracja dz. Z	konkurs świadectw – oceny końcowe ze świadectwa dojrzałości z przedmiotów: język polski, język obcy, historia
Administracja z. Z	przyjęcie na podstawie złożonych dokumentów.
Chemia dz. My, z. My	konkurs świadectw – przedmioty: chemia, matematyka, fizyka, język obcy
Filologia dz. Z specjalność:	egzamin pisemny: test leksykalno-gramatyczny z języka angielskiego z zakresu szkoły średniej egzamin ustny: język angielski
Język angielski (specjalizacja język biznesu) dz. Z	
Język angielski (specjalizacja język biznesu) z. Z	konkurs świadectw – oceny końcowe ze świadectwa dojrzałości z przedmiotów: język obcy, język polski, historia
2. Filologia germańska dz. Z	egzamin pisemny: test leksykalno-gramatyczny z języka niemieckiego z zakresu szkoły średniej egzamin ustny: język niemiecki
Filologia germańska z. Z	konkurs świadectw – oceny końcowe ze świadectwa dojrzałości z przedmiotów: język obcy, język polski, historia
Filologia polska dz. My	egzamin ustny: literatura i gramatyka konkurs świadectw – oceny końcowa ze świadectwa dojrzałości z przedmiotu język polski
Filologia polska z. My	konkurs świadectw – oceny końcowe ze świadectwa dojrzałości z przedmiotów: język polski, język obcy, historia
Fizyka* ¹ dz. My, z. My	konkurs świadectw – przedmioty: fizyka, matematyka, język polski, język obcy
Informatyka dz. Z	egzamin ustny z matematyki z zakresu szkoły średniej
Informatyka z. Z	konkurs świadectw – przedmioty: matematyka, fizyka, język polski, język obcy
Historia dz. M	egzamin ustny – z zakresu historii Polski, powszechnej, konkurs świadectw – przedmioty: historia, język polski, język obcy
Historia z. M	konkurs świadectw – oceny końcowe ze świadectwa dojrzałości z przedmiotów: historia, język obcy, język polski
Matematyka dz. Z	egzamin ustny z matematyki z zakresu szkoły średniej
Matematyka z. Z	konkurs świadectw – przedmioty: matematyka, fizyka, język polski, język obcy

kierunek–specjalność (system i rodzaj studiów)	kryterium–zakres (forma, przedmioty itp.)
Ochrona środowiska dz. Z, z. Z	konkurs świadectw – przedmioty: chemia, biologia, fizyka, język obcy
Ochrona środowiska dz. MU, z. MU	dyplom ukończenia studiów licencjackich, średnia ocen ze studiów licencjackich
Pedagogika dz. My specjalności:	
1. pedagogika opiekuńczo-resocjalizacyjna dz. My 2. pedagogika społeczna i terapia pedagogiczna dz. My 3. praca socjalna dz. My 4. poradnictwo zawodowe dz. My	egzamin pisemny – test wiadomości z zakresu szkoły średniej: język polski, historia lub język polski, biologia
5. nauczanie początkowe i wychowanie przedszkolne dz. My	egzamin pisemny – test wiadomości z zakresu szkoły średniej: język polski, historia lub język polski, biologia sprawdzian w zakresie poprawności wymowy i uzdolnień muzycznych
6. pedagogika z wychowaniem fizycznym dz. My	egzamin pisemny – test wiadomości z zakresu szkoły średniej: język polski, historia lub język polski, biologia badania lekarskie, sprawdzian w zakresie: gimnastyka, pływanie, lekkoatletyka, gry zespołowe
Pedagogika z. M. specjalności:	
1. pedagogika opiekuńczo-resocjalizacyjna z. M 2. poradnictwo zawodowe z. M 3. pedagogika społeczna i terapia pedagogiczna z. M 4. praca socjalna z. M	konkurs świadectw – przedmioty: język polski, historia, język obcy
5. nauczanie początkowe i wychowanie przedszkolne z. M	konkurs świadectw – przedmioty: język polski, historia, język obcy sprawdzian w zakresie poprawności wymowy i uzdolnień muzycznych
6. nauczanie początkowe i wychowanie przedszkolne z. M 4-letnie	konkurs świadectw – przedmioty: język polski, historia, język obcy i ocena z dyplomu SN
Wychowanie techniczne dz. Z	konkurs świadectw – przedmioty: matematyka, fizyka, chemia, język obcy
Wychowanie muzyczne dz. M	egzamin praktyczny: 1. egzamin predyspozycji słuchowych i manualnych 2. rozmowa kwalifikacyjna 3. zademonstrowanie dowolnego zróżnicowanego programu na fortepian (max. 10 min.)
Wychowanie muzyczne z. M	konkurs dokumentacji osiągnięć kandydata połączony z rozmową kwalifikacyjną
Wychowanie plastyczne dz. M	egzamin praktyczny: 1. sprawdzian uzdolnień w zakresie: rysunku, malarstwa, praca z wyobraźni w technice dowolnej (z materiałów własnych) 2. egzamin ustny: – wiadomości z historii kultury i sztuki od prehistorii do współczesności; – sprawdzian wrażliwości artystycznej (możliwość pokazania szkicownika o formacie A-4 lub A-5)
Wychowanie plastyczne z. M	rozmowa kwalifikacyjna i osobista prezentacja prac plastycznych (ocena)

kierunek–specjalność (system i rodzaj studiów)	kryterium–zakres (forma, przedmioty itp.)
Zarządzanie i marketing dz. Z	konkurs świadectw – oceny końcowe ze świadectwa dojrzałości z przedmiotów: język polski, język obcy, historia
Zarządzanie i marketing z. Z	przyjęcie na podstawie złożonych dokumentów

*1 Studenci kierunku fizyka po zaliczeniu pierwszego roku mają możliwość wyboru specjalności: nauczanie przyrody lub fizyka medycyny (z możliwością ukończenia studiów po 3 latach z tytułem licencjata).

[Od Redakcji: Czujemy potrzebę rozszyfrowania skrótów użytych w dokumencie, zgodnie z symboliką narzuconą przez MEN: dz. - studia dzienne, z. - studia zaoczne, M - studia magisterskie, My - studia dwustopniowe, MU - studia magisterskie uzupełniające, Z - studia zawodowe].

Załącznik Nr 2

**Do zasad przeprowadzania egzaminu wstępnego na I rok studiów w WSP
w Częstochowie w roku akademickim 2000/2001**

Tryb postępowania kwalifikacyjnego przy przyjęciu na I rok studiów

1. Postępowanie kwalifikacyjne jest liczone w skali punktowej.
2. Pisemną pracę egzaminacyjną oceniają co najmniej dwaj egzaminatorzy, specjaliści z danego przedmiotu. Błędy i ich rodzaje oraz ocenę 5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0; 2,0 egzaminatorzy zapisują na pracach egzaminacyjnych, które przekazują przewodniczącemu komisji wydziałowej. Ostateczna ocena pracy pisemnej jest średnią ocen wystawionych przez dwóch egzaminatorów (osoby sprawdzające). W razie niezgodności opinii egzaminatorów – ocena pozytywna i negatywna – przewodniczący komisji powołuje trzeciego egzaminatora, którego ocena jest rozstrzygająca.
3. Przy ustaleniu ostatecznej oceny z danego przedmiotu egzaminacyjnego oblicza się sumę ocen uzyskanych z części pisemnej (o ile taka występuje) i ustnej. Na kierunkach wychowanie muzyczne i wychowanie plastyczne do składników uwzględnianych w obliczaniu oceny ostatecznej, należą oceny ze sprawdzianu uzdolnień kierunkowych.
4. Na kierunku pedagogika studia dzienne liczba punktów z testu będzie rozstrzygała o przyjęciu kandydata.
5. Suma ocen będzie tworzyła liczbę punktów (lub liczbę punktów otrzymanych z testu) stanowiących o kwalifikacji kandydata i jego miejsce na liście przyjęć.
6. W postępowaniu kwalifikacyjnym na kierunkach: chemia (dz), chemia (z), filologia: specjalność filologia germańska (z), specjalność język angielski specjalizacja język biznesu (z), filologia polska (z), fizyka (dz) (z), historia (dz) (z), matematyka (z), ochrona środowiska (dz) (z), pedagogika (z), wychowanie techniczne (dz), oceny z poszczególnych przedmiotów ze świadectwa maturalnego przelicza się na punkty – w zależności od roku ukończenia przez kandydata szkoły średniej – wg dwóch skal ocen zaznaczonych na świadectwie.

skala dawna

- bardzo dobra – 5, 0 punktów;
ocena dobra – 4, 0 punkty;
ocena dostateczna – 3, 0 punkty.

skala obecnie obowiązująca

- celująca – 5,0 punktów;
bardzo dobra – 4,5 punktu;
dobry – 4,0 punkty;
dostateczny – 3,5 punktu;
mierny – 3,0 punkty.

7. Na kierunku pedagogika specjalność: nauczanie początkowe i wychowanie przedszkolne studia zaoczne (8 semestrów) oceny z dyplomu SN przelicza się na punkty:
- ocena bardzo dobra – 6 punktów;
 - ocena dobra – 4 punkty;
 - ocena dostateczna – 2 punkty.
8. O przyjęciu na kierunek wychowanie plastyczne (z) decydować będzie rozmowa kwalifikacyjna, osobista prezentacja prac plastycznych przez kandydata (ocena), a na kierunek wychowanie muzyczne (z) konkurs dokumentacji osiągnięć kandydata połączony z rozmową kwalifikacyjną.
9. Przyjęcie na kierunek administracja, zarządzanie i marketing studia zaoczne odbywać się będzie na podstawie złożonych dokumentów.
10. Kandydaci, którzy mają na świadectwie ocenę mierną z języka obcego nie mogą być dopuszczeni do postępowania kwalifikacyjnego na kierunku Filologia specjalność: język angielski i filologia germańska studia zaoczne.
Kandydaci, którzy mają na świadectwie ocenę mierną z historii nie mogą być dopuszczeni do postępowania kwalifikacyjnego na kierunku Historia – studia zaoczne.
Kandydaci, którzy mają na świadectwie ocenę mierną z języka polskiego nie mogą być dopuszczeni do postępowania kwalifikacyjnego na kierunku Filologia polska – studia zaoczne.
11. Po zakończeniu każdej części egzaminu wstępnego z poszczególnych przedmiotów komisje wydziałowe ogłaszają listy kandydatów wraz z uzyskanymi ocenami.
12. Kandydaci, którzy otrzymują ocenę niedostateczną na egzaminie pisemnym, mają prawo przystąpić do egzaminu ustnego, o ile taki jest przewidziany w postępowaniu kwalifikacyjnym.
13. Kandydaci, którzy otrzymali z egzaminu praktycznego ocenę niedostateczną bądź negatywną, nie mogą być dopuszczeni do dalszego postępowania kwalifikacyjnego w ramach kierunku, specjalności.
14. Z przebiegu postępowania kwalifikacyjnego sporządza się protokół dla każdego kandydata oddzielnie.
- a) W protokole wpisuje się:
 - oceny ze sprawdzianu;
 - oceny ze sprawdzianu uzdolnień kierunkowych na wychowaniu muzycznym i oceny ze sprawdzianu uzdolnień kierunkowych na wychowaniu plastycznym;
 - ocenę z części pisemnej egzaminu wstępnego (o ile taka występuje) lub liczbę punktów uzyskaną w teście;
 - numer zestawu na egzaminie ustnym i ocenę z tego egzaminu.
 - ocenę z rozmowy kwalifikacyjnej
 - b) Ocena końcowa z każdego przedmiotu egzaminacyjnego jest sumą ocen poszczególnych egzaminów cząstkowych,
 - na kierunku wychowanie plastyczne, wychowanie muzyczne ze sprawdzianu uzdolnień kierunkowych i egzaminu ustnego (dotyczy przedmiotu kierunkowego);
 - na kierunku, na którym występuje egzamin pisemny i ustny z tych dwóch egzaminów;
 - na kierunku, na którym występuje egzamin ustny, ocena uzyskana w tym postępowaniu jest oceną ostateczną;
 - suma punktów za oceny na świadectwie w przypadku konkursu świadectw.
 - c) Ocena ostateczna z danego przedmiotu poniżej 3,0 traktowana jest jako ocena negatywna i będzie liczona jako zero.
 - d) Protokół powinien być podpisany przez przewodniczącego i wszystkich członków komisji.
Wszelkie skreślenia i zmiany, dokonane w protokole, muszą być uzasadnione i potwierdzone podpisem przewodniczącego komisji wydziałowej.
15. Jeżeli liczba kandydatów, którzy zdali egzamin wstępny z jednakową oceną /liczba punktów/, lub w przypadku równej ilości punktów uzyskanych przez kandydata z przedmiotów w konkursie świadectw przekracza ustalony limit miejsc, można zastosować dodatkowe kryteria:
- na kierunku administracja (dz)– ocena końcowa na świadectwie dojrzałości z przedmiotu historia
 - na kierunku Filologia specjalność: język angielski (specjalizacja język biznesu) (z)– ocena na świadectwie dojrzałości z przedmiotu język angielski
 - na kierunku Filologia specjalność: filologia germańska (z)– ocena na świadectwie dojrzałości z przedmiotu język niemiecki
 - na kierunku historia (dz) – ocena końcowa na świadectwie dojrzałości z przedmiotu historia
 - na kierunku pedagogika (dz) – ocena z przedmiotów na świadectwie dojrzałości, w następującej kolejności: historia, wiedza o społeczeństwie, biologia, geografia, (z wyjątkiem specjalności pedagogiki z wychowaniem fizycznym – ocena z egzaminu sprawnościowego)

- na kierunku zarządzanie i marketing (dz) – ocena końcowa na świadectwie dojrzałości z przedmiotu historia.
16. Po zakończeniu postępowania kwalifikacyjnego komisja wydziałowa:
- ustala liczbę punktów uzyskanych przez poszczególnych kandydatów;
 - sporządza listę kandydatów w kolejności według liczby uzyskanych punktów;
 - ustala listę kandydatów przyjętych na I rok studiów bez postępowania kwalifikacyjnego (dotyczy laureatów, finalistów olimpiad i maturzystów absolwentów Szkół Zjednoczonego Świata z maturą IB oraz szkół brytyjskich z maturą A-level,);
 - ustala listę kandydatów przyjętych na I rok studiów w wyniku postępowania kwalifikacyjnego
17. Decyzje o przyjęciu podejmuje Rektor na wniosek uczelnianej komisji rekrutacyjnej.
18. Absolwenci Kolegium Nauczycielskiego w Wieluniu (kierunek – pedagogika, filologia polska), którzy w WSP Częstochowa (Uczelni patronackiej) zdali egzamin licencjacki i uzyskali dyplom studiów zawodowych mają prawo ubiegania się o kontynuowanie studiów magisterskich dziennych lub zaocznych – przyjęcie na podstawie złożonych dokumentów.
19. Kandydaci, którzy zdali egzamin wstępny, lecz nie zostali przyjęci na I rok studiów dziennych z powodu braku wolnych miejsc, mogą ubiegać się o przyjęcie w charakterze wolnego słuchacza. Zgodę na dopuszczenie do studiów osoby na prawach wolnego słuchacza podejmuje rektor na wniosek dziekana.

Załącznik Nr 3 do Zarządzenia wewnętrznego R-0210/3/2000 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 28.01.2000 r. określa zasady przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych obowiązujące w latach 2000–2003. Liczba przyjętych laureatów i finalistów wymienionych dwudziestu olimpiad nie może przekroczyć 50% ustalonego limitu przyjęć na dany kierunek.

ZARZĄDZENIE WEWNĘTRZNE R-0210/6/2000 **Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie**

w sprawie zasad finansowania wykładów gości zaproszonych **z dnia 15.02. 2000 r.**

Na podstawie art.49 ust.2 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 65, poz. 385) zarządzam co następuje:

§ 1

Stawki wynagrodzenia za godzinę wykładu gościa zaproszonego z innego ośrodka odpowiadają maksymalnym stawkom określonym Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie wynagradzania nauczycieli akademickich.

§ 2

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 maja 1994 r. (Dz.U. Nr 68, poz. 297 z późniejszymi zmianami) za godzinę wykładu zaproszeni otrzymują:

gość z tytułem profesora	– 80 zł
gość ze stopniem doktora habilitowanego lub na stanowisku docenta	– 67 zł
gość ze stopniem doktora lub na stanowisku starszego wykładowcy	– 47 zł
pozostali	– 42 zł

§ 3

Zobowiązuję Kierownika Działu Nauki do aktualizacji stawek dla gości zaproszonych w przypadku zmiany stawek wynagrodzenia dla nauczycieli realizujących zajęcia dydaktyczne na studiach zaocznych.

§ 4

Umowa o dzieło może dotyczyć finansowania max. 4 godzin wykładu danego gościa z wyłączeniem przypadków wizyt z cyklem wykładów, które indywidualnie rozpatrywać będzie Prorektor ds. Nauki.

§ 5

Umowę o dzieło zawiera ze strony Uczelni Dziekan Wydziału i Kwestor, a finansowana jest ze środków Wydziału.

§ 6

Powyższe zasady nie dotyczą gości zagranicznych, zaproszonych do Uczelni celem wygłoszenia wykładu, których pobyt w Polsce finansowany jest przez Wyższą Szkołę Pedagogiczną (w formie diet lub kieszonkowego).

§ 7

Traci moc zarządzenie wewnętrzne R-0210/4/99 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie w sprawie zasad finansowania wykładów gości zaproszonych z dnia 12.01.1999 r.

§ 8

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

ZARZĄDZENIE WEWNĘTRZNE R -0210/7/2000
Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 15.02.2000 r.

w sprawie finansowania i organizacji przez Uczelnię plenerów plastycznych i obozów sportowych ujętych w obowiązujących planach studiów dziennych i zaocznych

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 12.09.1990 o szkolnictwie wyższym (Dz. Nr 65 poz. 385) zarządzam, co następuje:

§ 1

1. Organizacja plenerów i obozów sportowych ujętych w obowiązujących planach studiów dziennych odbywa się w oparciu o przyznane Wydziałowi środki finansowe.
2. Organizacja plenerów na studiach zaocznych odbywa się w oparciu o dodatkowe opłaty studentów, które dokonywane są na podstawie sporządzonych przez Wydział kalkulacji.
3. Wydziałowe kalkulacje plenerów i obozów dotyczących studiów dziennych i zaocznych przedstawione są do zaakceptowania Kwestorowi na 2 m-ce przed terminem pleneru lub obozu.
4. Wyjazdy zagraniczne odbywają się zgodnie z trybem określonym w stosownym zarządzeniu Rektora.
5. Organizatorem plenerów, obozów sportowych na studiach dziennych i zaocznych jest Wydział. Kryteria organizacji plenerów i obozów sportowych ustalane są przez Dziekana.

§ 2

1. Z przyznaných środków na organizację plenerów i obozów sportowych w ramach studiów dziennych oraz z wniesionych opłat przez uczestników plenerów na studiach zaocznych, pokrywane są wyłącznie następujące koszty:
 - a) świadczenia dla pracowników – na zasadach określonych w przepisach ogólnych,
 - b) koszty noclegów studentów (koszty zakwaterowania 1 studenta nie mogą przekraczać kosztów ponoszonych przez uczelnię za zakwaterowanie 1 pracownika Uczelni),
 - d) koszty przewozu materiałów,
 - e) opłaty za korzystanie z wyciągu, wypożyczalni kajaków, itp.
2. Pracownicy prowadzący zajęcia w ramach plenerów i obozów sportowych realizują godziny dydaktyczne w ramach godzin poza obowiązkowym pensum.

§ 3

1. Plenery i obozy organizowane w ramach studiów dziennych i zaocznych podlegają rozliczeniu finansowemu i merytorycznemu.
2. Podstawę rozliczenia stanowi następująca dokumentacja:
 - a) szczegółowe sprawozdanie z przebiegu pleneru lub obozu
 - b) rozliczenie finansowe.
3. Rozliczenie merytoryczne i finansowe opiniuje Dziekan Wydziału.
4. Rozliczenie finansowe wymaga akceptacji Kwestora.

§ 4

Pełna dokumentacja rozliczenia pleneru lub obozu składana jest w Dziale Nauczania i wymaga zatwierdzenia przez Prorektora ds. Nauczania i Wychowania.

§ 5

Traci moc zarządzenie wewnętrzne R 0210/20/97 Rektora WSP w Częstochowie z dnia 26.05.1997 roku w sprawie zasad dofinansowania i rozliczania przez Uczelnię plenerów plastycznych i obozów sportowych ujętych w obowiązujących planach studiów (system dzienny i zaoczny).

§ 6

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**ZARZĄDZENIE WEWNĘTRZNE R-0210/9/2000
Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie**

w sprawie zasad finansowania wizyt cudzoziemców z dnia 15. 02. 2000 r.

Na podstawie art.49 ust.2 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 65, poz.385) zarządzam co następuje:

§ 1

Rodzaj świadczeń dla przyjmowanych obcokrajowców z ośrodków objętych porozumieniami formalnymi wynika z zapisów umowy. W przypadku, gdy z umowy wynika zobowiązanie wypłacenia diet, obowiązują następujące stawki:

- dla pracowników w ramach wymiany osobowej: dieta dzienna 60 zł;
- dla grup studenckich:
 - = ekwiwalent wyżywienia dziennie 20 zł;
 - = kieszonkowe: dla opiekuna dziennie 20 zł, dla studenta dziennie 10 zł.

§ 2

Dla gości przybywających na zaproszenie poza umowami świadczenia uzgadniane będą każdorazowo preliminarzem w zależności od posiadanych przez wnioskodawcę zaproszenia środków, nie przekraczających stawek:

- dieta dzienna	- 40 zł
- kieszonkowe	- 20 zł
- wydatki kulturalne na cały okres pobytu, udokumentowane rachunkami bądź biletami wstępu dla gościa i osoby towarzyszącej łącznie	- max. 80 zł
- zakwaterowanie (w pierwszej kolejności w hotelu WSP)	- zgodnie z rachunkami;
limit 150 zł/nocleg
- inne	- do uzgodnienia

§ 3

Powyższe zasady nie obowiązują gości władz Uczelni, których wizyty mają charakter organizacyjny bądź reprezentacyjny.

§ 4

Osoba wnioskująca zaproszenie obcokrajowca (z zachowaniem drogi służbowej) lub osoba odpowiedzialna za realizację porozumienia o bezpośredniej współpracy musi wskazać źródło finansowania świadczeń dla gościa, potwierdzone przez dysponenta środków, a w terminie 14 dni od daty zakończenia wizyty przedstawić w Dziale Nauki notatkę o przebiegu wizyty i jej efektach.

§ 5

Wypłat diet i kieszonkowego dokonuje Dział Nauki, na podstawie oświadczenia gościa o dacie i godzinie przekraczania granicy przy wjeździe do Polski i planowanej dacie i godzinie przekraczania granicy przy wyjeździe.

§ 6

Traci moc zarządzenie wewnętrzne R-0210/3/99 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie w sprawie zasad finansowania wizyt cudzoziemców z dnia 12.01.1999 r.

§ 7

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**Zarządzenie wewnętrzne R –0210/12/2000 Rektora
Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 02.03.2000 r.
w sprawie struktury organizacyjnej WSP w Częstochowie**

Na podstawie art.49 ust.2 ustawy z dnia 12.09.1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. nr 65 poz.385) zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam strukturę organizacyjną WSP w Częstochowie stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Sposób podporządkowania poszczególnych jednostek organizacyjnych przedstawiony jest w schemacie organizacyjnym stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 3

Traci moc Zarządzenie wewnętrzne R 0210/14/98 Rektora WSP w Częstochowie z dnia 06.03.1998 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie wraz z późniejszymi zmianami.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**Załącznik Nr 1 do Zarządzenia wewnętrznego R 0210/12/2000
Rektora WSP w Częstochowie z dnia 02. 03. 2000 r.**

**STRUKTURA ORGANIZACYJNA
WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ W CZĘSTOCHOWIE**

A. JEDNOSTKI WYDZIAŁOWE

I. WYDZIAŁ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZY

1. INSTYTUT MATEMATYKI I INFORMATYKI

- 1.1. Zakład Algebry i Geometrii
- 1.2. Zakład Logiki Matematycznej
- 1.3. Zakład Dydaktyki Matematycznej
- 1.4. Zakład Równań Funkcyjnych
- 1.5. Zakład Informatyki
- 1.6. Zespół Badawczy Analizy Matematycznej

2. INSTYTUT CHEMII I OCHRONY ŚRODOWISKA

- 2.1. Katedra Biochemii
- 2.2. Katedra Chemii Organicznej
- 2.3. Zakład Chemii Fizycznej i Chemii Ciała Stałego
- 2.4. Zakład Chemii Ogólnej
- 2.5. Zakład Chemii Fizycznej i Krystalochemii
- 2.6. Zakład Ochrony Środowiska
- 2.7. Grupa Badawcza Dydaktyki Chemii

3. INSTYTUT FIZYKI

- 3.1. Katedra Fizyki Ciała Stałego
- 3.2. Katedra Fizyki Materiałów Organicznych
- 3.3. Zakład Dydaktyki Fizyki i Astronomii
- 3.4. Zakład Fizycznych Podstaw Elektroniki
- 3.5. Zakład Fizyki Teoretycznej

- 3.6. Zakład Badań Strukturalnych
- 3.7. Pracownia Elektroniczna
- 4. ZAKŁAD WYCHOWANIA TECHNICZNEGO
- 5. WYDZIAŁOWA PRACOWNIA KOMPUTEROWA
- 6. BIBLIOTEKA WYDZIAŁU MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZEGO

II. WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-HISTORYCZNY

- 1. INSTYTUT FILOLOGII POLSKIEJ
 - 1.1. Zakład Teorii Literatury
 - 1.2. Zakład Historii Literatury Polskiej do XIX wieku
 - 1.3. Zakład Historii Literatury Polskiej XX wieku
 - 1.4. Zakład Kulturoznawstwa
 - 1.5. Zakład Historii Języka Polskiego
 - 1.6. Zakład Współczesnego Języka Polskiego
 - 1.7. Zakład Dydaktyki Języka Polskiego i Literatury
- 2. INSTYTUT FILOZOFICZNO-HISTORYCZNY
 - 2.1. Zakład Filozofii
 - 2.2. Zakład Historii Najnowszej
 - 2.3. Zakład Historii Nowożytnej
 - 2.4. Zakład Historii Starożytnej i Średniowiecznej
 - 2.5. Zakład Historii i Teorii Kultury
 - 2.6. Zakład Dydaktyki i Metodologii Historii
 - 2.7. Grupa Badawcza Historii Europy Wschodniej
- 3. INSTYTUT FILOLOGII OBCYCH
 - 3.1. Zakład Filologii Germańskiej
 - 3.2. Zakład Metodyki Nauczania Języków Obcych
 - 3.3. Zakład Badań Interkulturalnych
 - 3.4. Zakład Języka Angielskiego
 - 3.5. Biblioteka Instytutu Filologii Obcych
- 4. INSTYTUT ADMINISTRACJI
 - 4.1. Zakład Prawa Administracyjnego i Nauki Administracji
 - 4.2. Zakład Prawa Międzynarodowego i Europejskiego
 - 4.3. Zakład Ustroju Polski i Państw Obcych
 - 4.4. Zakład Prawa Gospodarczego
- 5. INSTYTUT ZARZĄDZANIA I MARKETINGU
 - 5.1. Zakład Zarządzania i Ekonomiki Podmiotów Gospodarczych
 - 5.2. Zakład Ekonomii
 - 5.3. Zakład Marketingu
 - 5.4. Zakład Metod Ilościowych

III. WYDZIAŁ PEDAGOGICZNY

- 1. INSTYTUT PEDAGOGIKI I PSYCHOLOGII
 - 1.1. Zakład Dydaktyki Ogólnej i Metodologii Badań
 - 1.2. Zakład Historii i Teorii Wychowania
 - 1.3. Zakład Pedagogiki Ogólnej
 - 1.4. Zakład Psychologii
 - 1.5. Zakład Poradnictwa Zawodowego
 - 1.6. Zakład Pracy Socjalnej

2. INSTYTUT PEDAGOGIKI SPOŁECZNEJ

- 2.1. Zakład Pedagogiki Opiekuńczo-Wychowawczej
- 2.2. Zakład Pedagogiki Społecznej
- 2.3. Zakład Myśli Społecznej i Politycznej
- 2.4. Zakład Socjologii

3. ZAKŁAD WCZESNEJ EDUKACJI DZIECKA**4. ZAKŁAD KULTURY FIZYCZNEJ****5. WYDZIAŁOWA PRACOWNIA KOMPUTEROWA****IV. WYDZIAŁ WYCHOWANIA ARTYSTYCZNEGO****1. INSTYTUT MUZYKI**

- 1.1. Zakład Dydaktyki Instrumentalnej
- 1.2. Zakład Dyrygowania
- 1.3. Zakład Teorii i Pedagogiki Muzycznej
- 1.4. Biblioteka Instytutu Muzyki

2. INSTYTUT PLASTYKI

- 2.1. Zakład Grafiki Warsztatowej
- 2.2. Zakład Malarstwa i Rysunku
- 2.3. Zakład Rzeźby
- 2.4. Zakład Wychowania przez Sztukę
- 2.5. Zakład Projektowania, Fotografii i Sztuk Wizualnych

B. JEDNOSTKI MIĘDZYWYDZIAŁOWE**1. STUDIUM PRAKTYCZNEJ NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH**

- 1.1. Biblioteka Międzywydziałowego Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych.

2. STUDIUM WYCHOWANIA FIZYCZNEGO I SPORTU**C. BIBLIOTEKA GŁÓWNA****D. WYDAWNICTWO****E. JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE****I. ADMINISTRACJA CENTRALNA**

1. Dział Spraw Pracowniczych
2. Dział Nauki
3. Dział Nauczania i Spraw Studenckich
4. Dział Zamówień Publicznych
5. Dział Praktyk Pedagogicznych
6. Dział Finansowy
7. Dział Księgowości
8. Dział Płac
9. Sekcja Inwentaryzacji
10. Sekretariat Rektora
11. Sekretariat Dyrektora Administracyjnego
12. Sekretarz Rektora
13. Samodzielne stanowisko organizacji i zarządzania
14. Samodzielne stanowisko ds. kontroli wewnętrznej
15. Samodzielne stanowisko ds. obronnych – Kancelaria Tajna
16. Samodzielne stanowisko ds. bhp
17. Samodzielne stanowisko ds. ochrony p.poż.
18. Samodzielne stanowisko ds. archiwum
19. Samodzielne stanowisko – Główny Informatyk
20. Samodzielne stanowisko ds. sieci komputerowej
21. Samodzielne stanowisko ds. promocji

22. Samodzielne stanowisko – Koordynator ds. współpracy z zagranicą
23. Radca Prawny
24. Administracja Domów Studenckich
25. Administracja Obiektów Dydaktycznych
26. Samodzielne stanowisko ds. technicznych
27. Magazyn Główny
28. Stołówka Akademicka
29. Dom Pracy Twórczej

II. ADMINISTRACJA JEDNOSTEK NAUKOWO-DYDAKTYCZNYCH

1. Dziekanat Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego
2. Dziekanat Wydziału Filologiczno-Historycznego
3. Dziekanat Wydziału Pedagogicznego
4. Dziekanat Wydziału Wychowania Artystycznego
5. Sekretariaty Jednostek Międzywydziałowych
6. Sekretariaty Instytutów i Zakładów bezpośrednio podległych Dziekanowi
7. Sekretariat Biblioteki Głównej

III. ADMINISTRACJA INNYCH JEDNOSTEK I ORGANIZACJI

1. Sekretariat RZ ZNP
2. Sekretariat KZ NSZZ „Solidarność”
3. Kasa Zapomogowo-Pożyczkowa

A N E K S

**z dnia 01.03.2000 r. do Zarządzenia wewnętrznego R0210/3/98 Rektora WSP w Częstochowie
z dnia 21.01.1998 r. (z późniejszymi zmianami)
w sprawie zasad i trybu stosowania ustawy o zamówieniach publicznych w WSP w Częstochowie**

W związku z przyjęciem przez Senat WSP w Częstochowie na posiedzeniu w dniu 23.02.2000 r. zmian do „Regulaminu stosowania ustawy o zamówieniach publicznych w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie” wprowadzam w ww. zarządzeniu następujące zmiany:

§ 1

1. Dotychczasowy pkt.5 w części I „Regulaminu” otrzymuje brzmienie:

„5. Dział Zamówień Publicznych.

- a) przygotowuje całość dokumentacji dotyczącej zamówień publicznych w merytorycznej współpracy z:
 - kierownikiem jednostki organizacyjnej wnoszącej o udzielenie zamówienia publicznego,
 - Głównym Specjalistą ds. Technicznych w zakresie inwestycji i remontów obiektów budowlanych,
 - Głównym Informatykiem w zakresie dostaw sprzętu informatycznego;
- b) parafuje:
 - wniosek o udzielenie zamówienia publicznego,
 - formularz wstępnej kwalifikacji,
 - specyfikację istotnych warunków zamówienia,
 - ogłoszenie lub zaproszenie do składania ofert,
 - ogłoszenie o wynikach postępowania,
 - umowę;
- c) przyjmuje i rozpatruje wraz z Komisją Przetargową wszelkie protesty złożone przez oferentów (bez względu na wartość zamówienia);
- d) przygotowuje korespondencję z Urzędem Zamówień Publicznych i z innymi osobami prawnymi i fizycznymi w zakresie zamówień publicznych;
- e) udziela odpowiedzi na pytania z zakresu stosowania Ustawy o zamówieniach publicznych.

2. Zawarte w treści „Regulaminu” określenie „Specjalista ds. Zamówień Publicznych” zastępuje się określeniem „Dział Zamówień Publicznych”.

§ 2

Aneks wchodzi w życie z dniem podpisania.

**Komunikat Dyrektora Administracyjnego
Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie
nr RA-0212/1/2000 z dnia 15 lutego 2000r. w sprawie niektórych obowiązków
Uczelni wynikających ze znowelizowanej Ustawy o powszechnym ubezpieczeniu społecznym**

Znowelizowana Ustawa o powszechnym ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. nr 110 z 30.12.1999 poz.1256) objęła obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym i zdrowotnym wszystkich pracowników Uczelni zatrudnionych – niezależnie od okresu zatrudnienia – na podstawie:

- mianowania,
- powołania,
- umowy o pracę,
- umowy zlecenia,
- umowy o dzieło.

Oznacza to, że pracownik Uczelni z którym zawierana jest umowa zlecenie lub umowa o dzieło objęty jest również z tych tytułów obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym i zdrowotnym.

Powyższa zmiana obowiązuje od 14.01.2000r. – do umów zleceń i umów o dzieło zawartych przed 14.01.2000r. stosuje się zasady obowiązujące w 1999r.

W związku z powyższym, osoby zawierające w imieniu Uczelni umowy zlecenia lub umowy o dzieło zobowiązane są do:

1. Zgłoszenia pracownika do ZUS w terminie 7 dni od dnia rozpoczęcia wykonywania umowy zlecenia lub umowy o dzieło oraz do wyrejestrowania pracownika w terminie 7 dni od dnia zakończenia wykonywania umowy zlecenia lub umowy o dzieło.
2. Niezwłocznego, po podpisaniu umowy zlecenia lub umowy o dzieło przekazania do Sekretariatu Dyrektora Administracyjnego oryginału druku zgłoszeniowego, a po zakończeniu umowy druku wyrejestrowującego.

Dla ułatwienia procedury proszę o wprowadzenie w poszczególnych jednostkach organizacyjnych numeracji i ewidencji zawieranych umów zleceń i umów o dzieło – numeracja winna zawierać: kolejną liczbę, rok i symbol jednostki organizacyjnej, np.1/2000/RA, 5/2000/IF.

3. Pobrania od osób nie będących pracownikami Uczelni, z którymi zawierana jest umowa zlecenie „oświadczenia” stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego Komunikatu.

Ponadto, w załączeniu do niniejszego Komunikatu przekazuję pełną informację dotyczącą zmian w zakresie ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych wprowadzonych od 14.01.2000r. a dotyczących umów zlecenia i umów o dzieło informując, iż w każdym indywidualnym przypadku obowiązuje w Uczelni analogiczna procedura zgłaszania i wyrejestrowywania jak powyżej określona.

Drukami ZUS dotyczącymi zgłaszania i wyrejestrowywania pracowników zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia i umowy o dzieło dysponuje Sekretariat Dyrektora Administracyjnego.

Tracą moc ustalenia w powyższym zakresie zawarte w Komunikacie Dyrektora Administracyjnego RA-0212/1/99 z dnia 2 lutego 1999 r.

[Od Redakcji: Wierzmy, że Czytelnicy, którzy zaczynają czytać pismo od rozdziału „Dokumenty” – a są tacy – dziś będą ukontentowani.]

*Czekamy na wypowiedzi, sugestie, materiały.
Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiustacji tekstów.
Czytelniku, opinii autorów nie należy identyfikować ze stanowiskiem Kierownictwa
Wyższej Szkoły Pedagogicznej ani poglądami Redakcji.*

Pismo *Res Academicae* wydaje Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie za zgodą JM Rektora
Zespół Redakcyjny: **Anna Pietrzyk**, Janina Jędrzejewska
Skład i łamanie komputerowe: Janina Jędrzejewska
Korekta: Katarzyna Pietrzyk
Opracowanie graficzne i projekt okładki: Andrzej Kulej; Grafika na okładce: Monika Płóciennik
Druk: Zakład Poligraficzno-Introligatorski INTROPRINT w Częstochowie

Nakład: 350 egz. bezpłatnych

ISSN 1428 – 3107

<p>Adres Redakcji: ul. Waszyngtona, 4/8, 42-200 Częstochowa tel. (0-34) 3680-955 e-mail: a.pietrzyk@wsp.czyst.pl</p>
--

Res Academicae
Res Academicae
Res Academicae
Res Academicae